

08.01.2024

Kokousaika 08.01.2024 16:00 - 17:30

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana
Sinnemäki, Anni

pormestari
apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Laisaari, Johanna

apulaispormestari
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
apulaispormestari

Arhinmäki, Paavo
Gebhard, Elisa
Huff, Shawn
Iskanius, Anniina
Koskela, Minja
Lindgren, Minna
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rantanen, Tuomas
Sarkomaa, Sari
Sazonov, Daniel
Vierunen, Maarit

apulaispormestari

Muut

Vanhanen, Reetta
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Jalovaara, Ville

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Månsson, Björn

kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja

Ujula, Jukka-Pekka
Ahonen, Juha

läsnä 1 - 2 §, poistui 16:04

kansliapäällikkö

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Jolkkonen, Juha

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

Järvenkallas, Satu

kasvatuksen ja koulutuksen toimia-

08.01.2024

	Lehmuskoski, Ville Kivelä, Liisa Kühn, Markus Lumijärvi, Petri Ojavuo, Pia Rope, Jenni Sorjonen, Annukka Remes, Kirsi Peltonen, Antti	lajohtaja kaupunkiympäristön toimialajohtaja viestintäjohtaja strategiajohtaja henkilöstöjohtaja vs. rahoitusjohtaja kaupunginlakimies vs. elinkeinojohtaja hallintojohtaja hallintomenettelypäällikkö läsnä 1 - 5 §, poistui 17:21
	Menna, Lauri	johtava asiantuntija läsnä 1 - 5 §, poistui 17:21
	Snellman, Johanna Lawrence, Sanna Ainola, Pilvi Kanto, Saara	viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija hallintoasiantuntija HKL:n toimitusjohtaja asiantuntija läsnä 4 §, saapui 16:08, poistui 16:54
	Saloranta, Susanna	Kaupunkiliikenne Oy:n projektipäällikkö asiantuntija läsnä 4 §, saapui 16:08, poistui 16:54
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari 1 - 14 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari 1 §
	Jukka-Pekka Ujula	kansliapäällikkö 2 - 14 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Sanna Lawrence	hallintoasiantuntija 1 - 14 §

08.01.2024

§	Asia	
1	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
2	Asia/2	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle asetuksesta yliopistotasoisien sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta
3	Asia/3	V 17.1.2024, Tilojen vuokraaminen Konepajan lukion ja aikuislukion käyttöön (Vallila, Elimäenkatu 23)
4	Asia/4	V 17.1.2024, Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen
5	Asia/5	V 17.1.2024, Nuorten aloitteet vuodelta 2023
6	Asia/6	V 17.1.2024, Valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite ratsastuskoulusta Itä-Helsinkiin
7	Asia/7	V 17.1.2024, Valtuutettu Osmo Soininvaaran aloite asumisen merkittävästä lisäämisestä Helsingin keskustassa
8	Asia/8	V 17.1.2024, Valtuutettu Otso Kivekkään aloite Valimon itäreunan rakentamisesta
9	Asia/9	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Kansallismuseon suojelemisesta rakennusperintölain nojalla ja ehdotetuista suojelumääräyksistä
10	Asia/10	Tietosuojavastaavan haun hakuajan jatkaminen
11	Asia/11	Valtuutettu Björn Månssonin toivomusponsi pienveneilijöiden tarpeiden huomioon ottamisesta Hermanninrannan asemakaavan jatko-suunnittelussa
12	Asia/12	Helsingin ja Turun neljäs yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma 2024–2028
13	Asia/13	Kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.12.2023 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen
14	Asia/14	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

08.01.2024

Asia/1

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Elisa Gebhardin sekä varatarkastajiksi Paavo Arhinmäen ja Minna Lindgrenin.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 2

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle asetuksesta yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta

HEL 2023-015512 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

1. Lausunnonantajan näkemykset yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen tavoitteista (1 §)

Tavoitteiden sanoittamisessa on yleisesti ottaen onnistuttu ja niiden muotoilu on selkeämpi voimassa olevaan asetukseen nähden. Perustelumuistiossa on huomioitu hyvin sekä hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamat muutokset sosiaalityön toimintaympäristössä että mahdollisuudet edistää henkilöstön veto- ja pitovoimaa tuomalla sosiaalityön tutkimus vahvemmin osaksi käytäntöä.

On hyvä, että sosiaalihuollon vaikuttavuuden edistäminen on nostettu omaksi tavoitteekseen ja perustelumuistiossa on huomioitu siihen liittyvät sosiaalihuollon erityispiirteet. On kuitenkin kyseenalaista, missä määrin korkeatasoista ja pitkäkestoista vaikuttavuustutkimusta voidaan toteuttaa yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen valtionrahoituksella, jos tutkimusrahoitus on myös jatkossa lähtökohtaisesti kaksivuotinen.

Pykälän kolmannen kohdan tavoitetta tulisi täydentää lisäämällä siihen tutkimustiedon levittäminen ja hyödyntäminen sosiaalihuollossa ja muualla yhteiskunnassa. Näin se olisi yhdenmukainen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta (888/2019) kanssa, ja vahvistaisi tutkimustiedon levittämisen ja hyödyntämisen merkitystä sosiaalihuollon tutkimusperusteisudessa.

2. Lausunnonantajan näkemykset yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen painoalueista (2 §)

Esitetyt painoalueet ovat tärkeitä ja niissä on huomioitu kattavasti sosiaalityön eri ulottuvuudet. On hyvä, että asiakasturvallisuus ja laatu sekä henkilöstö, asiantuntijuus ja työn rakenteet on tuotu uusina painoalueina asetukseen. Samoin on myönteistä, että kohdassa 2 sanoitusta on laajennettu erityistä tukea tarvitsevista erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin asiakkaisiin.

Uutta 2 momenttia, joka kohdentaa kaikkia sisällöllisiä painoalueita aiempaa selkeämmin ja vahvemmin palvelujärjestelmään voidaan pitää kiitettävänä. Momentti vahvistaa sosiaalityön tutkimukselle asetuksessa esitetyjä tavoitteita ja päämääriä sekä edistää tutkimusperusteisia sosiaalipalveluja ja palvelujärjestelmän kehittämistä tutkimuksen avulla.

Tutkimuksen jatkuvuuden näkökulmasta kohta 6 on hyvä lisäys, mutta sen säännöskohtaiseen perusteluun tulisi avata, miten arviointitutkimuksen rahoitus jaetaan suhteessa uusiin tutkimushankkeisiin. Lisäksi ehdotetaan asetuksen sanamuotoa muutettavan muotoon ”aiemmin tämän asetuksen perusteella rahoitusta saaneille hankkeille”, jotta asetusta ei tämän kirjauksen vuoksi tarvitsisi päivittää toistuvasti.

Tämä myös mahdollistaisi sen, että rahoituksen avulla kehittyjä toimintamalleja tai interventioita voitaisiin kokeilla käytännössä jonkin aikaa ennen arviointitutkimukseen rahoituksen hakemista. Nykymuodossa asetusteksti luo painetta hakea rahoitusta arviointitutkimukseen välittömästi, sillä sen jatkuvuus on epävarmaa.

Tässä muodossaan painoalueet eivät riittävän selkeästi tai yksilöidysti nosta implementointitutkimusta esiin ja siten ohjaa hankkeita myös implementointitutkimuksen suuntaan. Implementointitutkimuksen nostaminen joko tutkimuksen painoalueisiin tai esimerkkinä perustelumuiotiossa mainittaviin tutkimusasetelmiin vahvistaisi sosiaalihuollon tutkimusperusteisuutta sekä tutkimustiedon levittämistä ja hyödyntämistä sosiaalihuollossa.

3. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmästä (3 §)

Ei lausuttavaa, sillä uudessa asetuksessa ei ole merkittävää muutosta voimassa olevaan asetukseen nähden.

4. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmän tehtävistä (4 §)

Asetukseen tehty lisäys uuden tiedon levittämisen ja hyödyntämisen tukemisesta sosiaalihuollossa ja muualla yhteiskunnassa on tärkeä, ja se tulisi nostaa myös tutkimuksen tavoitteisiin (1 §).

Arviointiryhmän tehtävistä ei ilmene, mitä uuden tiedon levittäminen ja hyödyntäminen käytännössä tarkoittaisi ja mikä sen suhde olisi tutkimushankkeissa tehtävään tiedon levittämiseen. Perustelumuiotiossa ei avata, viitataanko tällä ensisijaisesti viestinnälliseen tukeen vai johonkin muuhun toimenpiteeseen.

Olisi tarpeellista, että tutkimushankkeista sekä niiden etenemisestä ja tuloksista viestittäisiin keskitetysti, jolloin ajankohtainen tieto olisi helpposti kaikkien saatavilla ja seurattavissa. Tämä lisäisi osaltaan tutkimusrahoituksen käytön läpinäkyvyyttä.

5. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmän kokoonpanosta (5 §)

Asetuksen mukaan arviointiryhmässä tulee olla riittävä ja tasapuolinen edustus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmästä. Perustelumui-
muistiossa todetaan, että kokoonpanon tulisi olla alueellisesti kattava. On tärkeää, että arviointiryhmän kokoonpanossa huomioidaan alueellisen kattavuuden lisäksi palvelujärjestelmän edustuksen osalta myös väestömäärän jakautuminen ja väestörakenne. Tasapuolisen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän edustuksen varmistaminen edellyttää, että arviointiryhmän kokoonpanossa on monipuolinen edustus erilaisilta alueilta.

6. Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta (6 §)

Voimaantuloajankohta on hyvä. Perustelumui-
stion mukaan asetus olisi voimassa toistaiseksi, mutta arviointiryhmän tehtävänä on tehdä ministeriölle vuosittain ehdotus tutkimustoiminnan painoalueista ja tavoitteista seuraavalle vuodelle, eli asetuksen 1 § ja 2 § muutostarvetta arvioidaan vuosittain. Vuosittaisen arvioinnin hyödyllisyys on kuitenkin kyseenalaista.

Korkeatasoisten ja vaikuttavien tutkimushankkeiden suunnittelu ja järjestäytyminen ovat pitkiä prosesseja, jotka onnistuakseen edellyttävät rahoitusmekanismilta ennakoitavuutta ja vakiintuneisuutta. Tavoitteet ja painoalueet on muotoiltu asetusluonnoksessa niin kattavasti, ettei vuosittaiselle päivittämiselle ole perusteita. Poikkeuksen tähän tekee asetuksen 2 § 1 momentin 6 kohta, johon esitetään tämän lausunnon kohdassa 2 vaihtoehtoja sanamuotoa.

Perustelumui-
stiossa tulisi lisäksi todeta, että tutkimuksen tavoitteita ja painoalueita muutettavan asetuksella vain, jos niissä havaittaisiin ilmeisiä epäkohtia tai puutteita.

7. Onko asetuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetuksella voidaan arvioida olevan?

Vaikutuksien arvioinnista ei ilmene, miten vuosina 2020–2023 jatkorahoitusta saaneiden hankkeiden osuus rahoituksesta vaikuttaa uusien tutkimushankkeiden rahoitukseen tai lisääntykö sosiaalityön tutkimukselle myönnettävä rahoitus tämän myötä.

08.01.2024

Asia/2

8. Muita yleisiä huomioita ehdotuksesta?

Sosiaalityön tutkimuksen valtion rahoitus on tärkeää, sillä se edistää asetuksen mukaisten tavoitteiden lisäksi rahoitusmekanismin mahdollistamilla keinoilla sosiaalityön pito- ja vetovoimaa. Kokonaisuudessaan asetuserä on voimassa olevaa asetusta kattavampi ja monipuolisempi. Perustelumuistiossa on kiitettävästi avattu ja määritelty asetuksessa käytettyjä käsitteitä sekä perusteltu valittuja tutkimuksen tavoitteita ja painoalueita. Asetusta ei näistä syistä tulisi päivittää ilman erityisen painavaa syytä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.12.2023
- 2 Lausuntopyyntö 8.12.2023, liite, luonnos, fi
- 3 Lausuntopyyntö 8.12.2023, liite, luonnos, Perustelumuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö pyytää 19.1.2024 mennessä lausuntoa luonnoksesta asetukseksi yliopistotasoisesta sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta. Lausuntopyyntö on liitteenä 1. Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa. Asetuserä on liitteenä 2 ja sen perustelumuistio liitteenä 3.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

08.01.2024

Asia/2

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.12.2023
- 2 Lausuntopyyntö 8.12.2023, liite, luonnos, fi
- 3 Lausuntopyyntö 8.12.2023, liite, luonnos, Perustelumuiotio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 18.12.2023

HEL 2023-015512 T 03 00 00

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö VN/31701/2023

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 60 c §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää vuosittain hakemusten perusteella valtion rahoitusta yliopistotasoisille sosiaalityön tutkimushankkeille, jotka sopivat yhteen sosiaalityön tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden kanssa ja jotka on vertaisarvioitu. Sosiaalihuoltolain 60 c §:n 3 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset yliopistotason sosiaalityön tutkimuksen painoalueista ja

tavoitteista sekä sosiaalihuoltolain 60 c §:n 2 momentissa tarkoitetun arviointiryhmän asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä.

Lausuttavana oleva luonnos asetuksesta korvaisi aikaisemman sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta. Uusi asetusta on tarkoitettu tulemaan voimaan 19.2.2024.

Yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen tavoitteena olisi edistää väestön hyvinvointia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä tehtävän korkeatasoisen ja vaikuttavan sosiaalityön tutkimuksen kautta ja edistää sosiaalihuollon vaikuttavuutta sekä tukea sosiaalihuollon tutkimusperusteisuutta. Yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen painoalueina olisivat sosiaalityön vaikuttavuus, laatu ja asiakasturvallisuus; erityisen haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden elämäntilanteet ja palvelutarpeet; ennakoivan, ehkäisevän ja rakenteellisen sosiaalityön tutkimus sekä innovaatiot sosiaalityössä; asiakkaiden osallisuus ja toimijuus sosiaalihuollossa; sosiaalityön henkilöstö, asiantuntijuus ja työn rakenteet sekä vuosina 2020-2023 asetuksen perusteella rahoitettujen tutkimusten arviointitutkimus. Painoalueisiin kohdistuvan tutkimuksen tulisi lisäksi kytkeytyä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmään.

Painoalueiden ja tavoitteiden lisäksi voimassa olevaan asetukseen nähden sosiaali- ja terveysministeriö ehdottaa lähinnä teknisiä muutoksia, joiden tarkoituksena olisi yhtenäistää terveydenhuollon ja sosiaalihuollon yliopistotasaisen tutkimuksen rahoituksia koskevia asetuksia.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa kaupunginkanslialle seuraavan lausunnon sosiaali- ja terveysministeriön luonnoksesta asetukseksi yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta. Lausunto annetaan vastauksina lausuntopyyntöön mukaisesti kysymyksiin.

1. Lausunnonantajan näkemykset yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen tavoitteista (1 §)

Yleisesti näemme, että tavoitteiden sanoittamisessa on onnistuttu ja voimassa olevaan asetukseen nähden niiden muotoilu on selkeämpi. Perustelumuiotiossa on hyvin huomioitu sekä hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamat muutokset sosiaalityön toimintaympäristössä että mahdollisuudet edistää henkilöstön veto- ja pitovoimaa tuomalla sosiaalityön tutkimus vahvemmin osaksi käytäntöä.

On hyvä, että sosiaalihuollon vaikuttavuuden edistäminen on nostettu omaksi tavoitteekseen ja perustelumuiotiossa on huomioitu siihen liittyvät sosiaalihuollon erityispiirteet. Herää kuitenkin kysymys, missä määrin korkeatasoista ja pitkäkestoista vaikuttavuustutkimusta voidaan to-

teuttaa yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen valtionrahoituksella, jos tutkimusrahoitus on myös jatkossa lähtökohtaisesti kaksivuotinen.

Nähdäksemme kolmannen kohdan tavoitetta tulisi täydentää lisäämällä siihen tutkimustiedon levittäminen ja hyödyntäminen sosiaalihuollossa ja muualla yhteiskunnassa. Näin se olisi yhdenmukainen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta (888/2019) kanssa, ja vahvistaisi tutkimustiedon levittämisen ja hyödyntämisen merkitystä sosiaalihuollon tutkimusperusteisyydessä.

2. Lausunnonantajan näkemykset yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen painoalueista (2 §)

Kokonaisuutena pidämme painoalueita tärkeinä ja niissä on huomioitu kattavasti sosiaalityön eri ulottuvuudet. On hyvä, että asiakasturvallisuus ja laatu sekä henkilöstö, asiantuntijuus ja työn rakenteet on tuotu uusina painoalueina asetukseen. Samoin on myönteistä, että kohdassa 2 sanoitusta on laajennettu erityistä tukea tarvitsevista erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin asiakkaisiin.

Kiitettävänä pidämme uutta 2 momenttia, joka kohdentaa kaikkia sisällöllisiä painoalueita aiempaa selkeämmin ja vahvemmin palvelujärjestelmään. Näemme tämän vahvistavan sosiaalityön tutkimukselle asetuksessa esitetyjä tavoitteita ja päämääriä sekä siten edistävän palvelujärjestelmän kehittämistä tutkimuksen avulla ja tutkimusperusteisia sosiaalipalveluja.

Koemme, että tutkimuksen jatkuvuuden näkökulmasta kohta 6 on hyvä lisäys, mutta sen säännöskohtaiseen perusteluun tulisi avata, miten arviointitutkimuksen rahoitus jaetaan suhteessa uusiin tutkimushankkeisiin. Lisäksi ehdotamme asetuksen sanamuotoa muutettavan muotoon ”aiemmin tämän asetuksen perusteella rahoitusta saaneille hankkeille”, jotta asetusta ei tämän kirjauksen vuoksi tarvitsisi päivittää toistuvasti. Tämä myös mahdollistaisi, että rahoituksen avulla kehittyjä toimintamalleja tai interventioita voitaisiin kokeilla käytännössä jonkin aikaa ennen arviointitutkimukseen rahoituksen hakemista. Nykymuodossa asetusteksti luo painetta hakea rahoitusta arviointitutkimukseen välittömästi, sillä sen jatkuvuus on epävarmaa.

Lisäksi esitämme huomion, että tässä muodossaan painoalueet eivät riittävän selkeästi tai yksilöidysti nosta implementointitutkimusta esiin ja siten ohjaa hankkeita myös implementointitutkimuksen suuntaan. Implementointitutkimuksen nostaminen joko tutkimuksen painoalueisiin tai esimerkkinä perustelumuiustiossa mainittaviin tutkimusasetelmiin vahvistaisi sosiaalihuollon tutkimusperusteisyyttä sekä tutkimustiedon levittämistä ja hyödyntämistä sosiaalihuollossa.

08.01.2024

Asia/2

3. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmästä (3 §)

Ei lausuttavaa, sillä uudessa asetuksessa ei ole merkittävää muutosta voimassa olevaan asetukseen nähden.

4. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmän tehtävistä (4 §)

Mielestämme asetukseen tehty lisäys uuden tiedon levittämisen ja hyödyntämisen tukemisesta sosiaalihuollossa ja muualla yhteiskunnassa on tärkeä, ja kuten edellä esitämme, tulisi se nostaa myös tutkimuksen tavoitteisiin (1 §).

Arviointiryhmän tehtävistä ei ilmene, mitä uuden tiedon levittäminen ja hyödyntäminen käytännössä tarkoittaisi ja mikä sen suhde olisi tutkimushankkeissa tehtävään tiedon levittämiseen. Perustelumuiustiossa ei avata, viitataanko tällä ensisijaisesti viestinnälliseen tukeen vai johonkin muuhun toimenpiteeseen.

Nähdäksemme olisi tarpeellista, että tutkimushankkeista sekä niiden etenemisestä ja tuloksista viestittäisiin keskitetysti, jolloin ajankohtainen tieto olisi helposti kaikkien saatavilla ja seurattavissa. Tämä lisäisi osaltaan tutkimusrahoituksen käytön läpinäkyvyyttä.

5. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmän kokoonpanosta (5 §)

Asetuksen mukaan arviointiryhmässä tulee olla riittävä ja tasapuolinen edustus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmästä. Perustelumuiustiossa todetaan, että kokoonpanon tulisi olla alueellisesti kattava. Pidämme tärkeänä, että arviointiryhmän kokoonpanossa huomioidaan alueellisen kattavuuden lisäksi palvelujärjestelmän edustuksen osalta myös väestömäärän jakautuminen ja väestörakenne. Nähdäksemme tasapuolisen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän edustuksen varmistaminen edellyttää, että arviointiryhmän kokoonpanossa on monipuolinen edustus erilaisilta alueilta.

6. Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta (6 §)

Nähdäksemme voimaantuloajankohta on hyvä. Perustelumuiustion mukaan asetus olisi voimassa toistaiseksi, mutta arviointiryhmän tehtävänä on tehdä ministeriölle vuosittain ehdotus tutkimustoiminnan painoalueista ja tavoitteista seuraavalle vuodelle, eli asetuksen 1 § ja 2 § muutostarvetta arvioidaan vuosittain. Kyseenalaistamme tarpeen arvioida muutostarvetta vuosittain. Korkeatasoisten ja vaikuttavien tutkimushankkeiden suunnittelu ja järjestäytyminen ovat pitkiä prosesseja,

08.01.2024

Asia/2

jotka onnistuakseen edellyttävät rahoitusmekanismilta ennakoitavuutta ja vakiintuneisuutta. Tavoitteet ja painoalueet on nähdäksemme muotoiltu asetusluonnoksessa niin kattavasti, ettei vuosittaiselle päivittäiselle ole perusteita. Poikkeuksen tähän tekee asetuksen 2 § 1 momentin 6 kohta, johon olemme edellä esittäneet vaihtoehdoisen sanamuodon.

Ehdotamme, että perustelumuistiossa todettaisiin tutkimuksen tavoitteita ja painoalueita muutettavan asetuksella vain, jos niissä havaittaisiin ilmeisiä epäkohtia tai puutteita.

7. Onko asetuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetuksella voidaan arvioida olevan?

Vaikutuksien arvioinnista ei ilmene, miten vuosina 2020–2023 jatkoraioitusta saaneiden hankkeiden osuus rahoituksesta vaikuttaa uusien tutkimushankkeiden rahoitukseen tai lisääntykö sosiaalityön tutkimukselle myönnettävä rahoitus tämän myötä.

8. Muita yleisiä huomioita ehdotuksesta?

Pidämme tärkeänä sosiaalityön tutkimuksen valtion rahoitusta, joka nähdäksemme edistää asetuksen mukaisten tavoitteiden lisäksi rahoitusmekanismin mahdollistamalla keinoilla sosiaalityön pito- ja vetovoimaa. Kokonaisuudessaan asetusluonnos on voimassa olevaa asetusta kattavampi ja monipuolisempi. Perustelumuistiossa on kiitettävästi avattu ja määritelty asetuksessa käytettyjä käsitteitä sekä perusteltu valittuja tutkimuksen tavoitteita ja painoalueita. Kuten edellä olemme esittäneet, ehdotamme ettei asetusta näistä syistä päivitetä ilman erityisen painavaa syytä.

Tausta

Kaupunginkanslia pyytää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta lausuntoa 20.12.2023 mennessä sosiaali- ja terveysministeriön luonnoksesta asetukseksi yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta. Käsittely kaupunginhallituksessa on 8.1.2024. Sosiaali- ja terveysministeriön määräaika lausunnoille on 19.1.2024.

Lisätiedot

Veera Korhonen, kehittämiskonsultti, puhelin: 09 310 40028
veera.korhonen(a)hel.fi

08.01.2024

Asia/3

§ 3

V 17.1.2024, Tilojen vuokraaminen Konepajan lukion ja aikuislukion käyttöön (Vallila, Elimäenkatu 23)

HEL 2023-013227 T 10 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää vuokrata noin 3 844 htm² laajuiset tilat Konepajan lukion ja aikuislukion käyttöön 16.10.2023 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti siten, että 15 vuoden vuokra-ajalta maksettavien vuokra- ja investointikustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 12 670 200 euroa syyskuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma Konepajan lukion tiloja Vallilaan 16.10.2023
- 2 Vuokrasopimusluonnos liitteineen
- 3 Muutostyösopimusluonnos liitteineen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarve

Helsingin kaupungin linjauksen mukaan lukiopaikka taataan 60 prosentille helsinkiläisistä nuorista. Koulutustakuuennusteen mukaan vuonna 2030 tarvitaan noin 700 lukion aloituspaikkaa enemmän kuin vuonna 2021.

Vallilassa sijaitsevia sekä kaupungin omia tiloja että opetusikäikässä olleita yksityisten toimijoiden tiloja on vapautunut vuoden 2023 aikana ai-

emmasta käytöstä. Tiloja kunnostetaan ja muutetaan vastaamaan lukio- ja ammatillisen opetuksen tilatarpeisiin.

Vallilaan lukiokampukselle kootaan nuorten ja aikuisten lukio- ja perusopetustoimintaa nykyisistä eri puolilla Helsinkiä sijaitsevista toimipisteistä kolmeen toimipisteeseen. Lukiokampuksen tilahankkeisiin kuuluvat nyt päätettävänä oleva Konepajan lukion ja aikuislukion vuokrahanke osoitteeseen Elimäenkatu 23 sekä omina asioinaan päätöksenteossa käsiteltävät Konepajan lukion ja aikuislukion toinen tilahanke osoitteeseen Töysänkatu 2 ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston hius- ja kauneudenhoitoalan tilahanke osoitteeseen Nilsiänsäntie 6. Tilojen sijoittuminen kävelyetäisyydelle toisistaan mahdollistaa niiden yhteiskäytön mm. ruokailu- ja liikuntatilojen osalta.

Konepajan lukion ja aikuislukion tilahankkeiden myötä aikuislukion useaan toimipisteeseen hajautettu toiminta keskitetään pysyviin tiloihin lukuun ottamatta Itä-Helsingin iltaopetuksen toimipistettä, jonka toiminta sijoittuu kielilukion uuteen rakennukseen Myllypurossa.

Elimäenkatu 23 ja Töysänkatu 2 tiloihin perustetaan yhteensä noin 640 nuorten linjan tilapaikkaa, mikä merkitsee 200 uutta nuorten lukiokoulutuksen aloituspaikkaa vuosittain alkaen syksystä 2024. Tilapaikoista 40 varataan opiskelijoille, jotka suorittavat opinnot neljässä vuodessa. Konepajan lukion käyttöön toteutettavat tilat valmistuvat vaiheittain, mikä vastaa vuosittain kasvavan opiskelijamäärän mukaista tilantarvetta.

Konepajan lukiossa ja aikuislukiossa toimivat lukion nuorten linja, osa aikuisten lukio-opetuksesta, ammattilukio sekä aikuisten perusopetus. Konepajan lukiossa ja aikuislukiossa tullaan järjestämään opetusta yhteensä noin 1 190 opiskelijalle. Elimäenkadulle tulee lukion tarvitsemat aineopetustilat sekä yleisopetuksen tiloja. Tilat mitoitetaan noin 450 opiskelijalle. Tiloissa voidaan järjestää opetusta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muuntuviin tarpeisiin. Tilojen monipuolinen käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa.

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen 24.10.2023, 246 §.

Vuokrattavat tilat

Kaupunki jatkovuokraa aiemmin Stadin ammattiopiston käytössä olleet, osoitteessa Elimäenkatu 23 sijaitsevat tilat Konepajan lukion ja aikuislukion käyttöön. Tiloille etsittiin ensisijaisesti paikka kaupungin omasta rakennuskannasta, mutta esitetyllä aikataululla ei löytynyt sopivaa sijaintia kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeiden mukaisesti Töy-sänkatu 2:n tilojen läheisyydestä.

Vuokrattavat tilat sijaitsevat Kiinteistö Oy Kantaatin (myöhemmin Koy)omistamassa rakennuksessa Koy:n omistamalla Vallilan tontilla 694/23. Kohteen vuokranantaja on Erikoissijoitusrahasto eQ Yhteiskuntakiinteistöt -niminen yhtiö (Y-tunnus 2473582-9), joka omistaa Koy:n.

Elimäenkatu 23:ssa sijaitseva rakennus koostuu vuonna 1941 valmistuneesta rakennuksesta ja sen vuonna 2002 valmistuneesta laajennusosasta. Arkkitehti Arne Thulén suunnittelema punatiilinen teollisuusrakennus on alun perin rakennettu vuosina 1939–41 ja se on asemakavassa suojeltu sr-2-merkinnällä. Rakennuksessa on tehty muutos- ja laajennustöitä 1970- ja 80-luvuilla. Rakennusta on laajennettu vuonna 2002 valmistuneella aiempaa rakennusta korkeammalla punatiilisellä rakennusosalla. Rakennuksessa on tehty muutos- ja korjaustöitä vuonna 2013, jolloin rakennus on muutettu Stadin ammattiopiston käyttöön.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat oheismateriaalissa.

Vuokraus ulkoiselta toimijalta

Erikoissijoitusrahasto eQ Yhteiskuntakiinteistöjen kanssa tehty vuokrasopimus on päättynyt 30.11.2023. Tilojen vuokra oli arvonlisäverotona 20,15 euroa/htm² kuukaudessa eli yhteensä 77 485,85 euroa kuukaudessa. Tilat oli vuokrattu pääomavuokralla siten, että ylläpitovastuu oli vuokralaisella.

Kaupunki tekee tilojen jatkovuokraamisesta vuokrasopimuksen ajalle 1.8.2024 - 31.7.2039.

Vuokrattavien tilojen kokonaislaajuus on noin 4 767 brm² ja vuokrattava huoneistoala noin 3 844 htm².

Vuokrasopimusluonnos on liitteenä 2.

Vuokra- ja investointikustannukset

Vuokranantaja vastaa kiinteistön käytettävyydestä, ylläpidosta ja korjauksista koko vuokrakauden ajan. Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu maksaa vuokranantajalle kokonaisvuokraa, joka koostuu pääomavuokrasta sekä toteuman mukaan maksettavasta ylläpitovuokrasta.

Vuokralainen ei maksa erillistä maanvuokraa eikä kiinteistövero, vaan pääomavuokra sisältää maanvuokran ja Helsingin kaupungille palautuva kiinteistövero sisällytetään ylläpitovuokraan.

Vuokra- ja investointikustannusten enimmäishinta 12 670 200 euroa muodostuu 15 vuoden vuokra-ajalta ulos maksettavasta indeksikorjaamattomasta pääomavuokrasummasta 11 970 200 euroa, joka sisältää vuokranantajan teettämiä muutos- ja korjaustöitä enintään 3 200 000 eurolla, ja varauksesta mahdollisiin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan erityistarpeista johtuviin lisätöihin enintään 700 000 eurolla.

Vuokrattavien tilojen arvonlisäveroton pääomavuokra on noin 17,30 euroa/htm² kuukaudessa (kustannustasossa syyskuu 2023) eli yhteensä noin 66 500 euroa kuukaudessa. Pääomavuokra 15 vuoden vuokra-ajalta on yhteensä noin 11 970 200 euroa. Pääomavuokran määrä sidotaan elinkustannusindeksiin. Indeksitarkistus tehdään vuosittain elokuusta 2024 alkaen.

Vuokranantaja vastaa tiloihin tehtävistä muutostöistä liitteenä 3 olevan muutostyösopimuksen mukaisesti.

Vuokranantajalla on vastuu hankinta- ja vastuunrajataulukon mukaisesti kiinteistön hoito- ja ylläpitopalvelujen järjestämisestä, josta kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu maksaa toteutuneiden kustannusten mukaan vuosittain tarkistettavaa ylläpitovuokraa. Indikaatiivinen ylläpito- vuokra sopimuksen alkaessa on 4,60 euroa/htm² kuukaudessa eli yhteensä 17 913,04 euroa kuukaudessa. Ylläpitovuokraan kuuluvat kiinteistön kaikki tavanomaiset käyttö-, hoito- ja ylläpitokustannukset sekä kiinteistöhuolto, lämmitys, jäähdytys, vesi- ja jätevesi, kiinteistö- sähkö, yleisten tilojen puhtaanapito, vakuutukset, jätahuolto ja vuosikorjaukset.

Mikäli vuokranantaja toteuttaa vuokralaiselle erikseen sovittuja käyttäjäpalveluita, laskutetaan niistä syntyneet kulut toteuman mukaan erikseen.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Arvioitu arvonlisäveroton tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on noin 23,57 euroa/htm² kuukaudessa eli yhteensä noin 93 603 euroa kuukaudessa ja noin 1 087 237 euroa vuodessa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilakustannus 23,57 euroa/htm² kuukaudessa muodostuu seuraavasti:

- ulos maksettava pääomavuokra 17,30 euroa/htm²/kk
- varautuminen käyttäjän erityistarpeisiin 1,0 euroa/htm²/kk

08.01.2024

Asia/3

- ylläpituvuokra 4,60 euroa/htm²/kk, joka sisältää maksettavan ylläpitu-
vuokran sekä kaupungille palautuvan kiinteistöveron

- yleiskustannus 0,67 euroa/htm²/kk.

Ulosmaksettavaa pääoma- ja ylläpituvuokraa tarkistetaan vuosittain
elinkustannusindeksin ja toteutuneiden ylläpituksustannusten mukaan.

Aikataulu

Vuokra-aika alkaa arviolta heinäkuussa 2024 tiloille vuokranantajan
toimesta tehtävien muutostöiden valmistuttua.

Rahoitus

Ulos maksettava vuokra rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan
käyttötalousmäärärahoista.

Vuokrananke sisältyy vuoden 2024 talousarvion vuokra- ja osakekoh-
teiden suunnitteilla olevien, vuosien 2024 - 2033 uudis- ja peruskor-
jaushankkeiden listalle Konepajan lukion lisätilat -hankenimellä.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan nuorille fyysisesti, psyykki-
sesti ja sosiaalisesti turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö, jonka
suunnitteluratkaisuilla tuetaan yhteisöllisyyden muodostumista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 14.11.2023, 268 § antanut hanke-
suunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että
hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia ta-
voitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
on 2.11.2023, 103 § esittänyt kaupunginhallitukselle Konepajan lukion
ja aikuislukion yleisopetuksen lisätiloja koskevan hankesuunnitelman
mukaisten, laajuudeltaan noin 3850 htm²:n tilojen jatkovuokraamista.

Esityksen jälkeen vuokra- ja investointikustannusten enimmäishinta on
muutettu vastaamaan hankesuunnitelman mukaisia kustannuksia ja
laajuustiedot muutettu vuokrasopimusluonnoksen mukaisiksi.

Toimivalta

08.01.2024

Asia/3

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää liikehuoneistojen vuokralle ottamisesta, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo ylittää 10 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n päällikkö allekirjoittamaan vuokrasopimuksen Erikoissijoitusrahasto eQ Yhteiskuntakiinteistöt -nimisen yhtiön kanssa sekä tekemään vuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma Konepajan lukion tiloja Vallilaan 16.10.2023
- 2 Vuokrasopimusluonnos liitteineen
- 3 Muutostyösopimusluonnos liitteineen

Oheismateriaali

- 1 Hankesuunnitelman liitteet Konepajan lukion tiloja Vallilaan

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.11.2023 § 268

HEL 2023-013227 T 10 01 02

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 16.10.2023 päivätystä osoitteeseen Elimäenkatu 23 sijoittuvien Konepajan lukion ja aikuislukion tilojen hankesuunnitelmasta (liite 1).

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työkennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 02.11.2023
§ 103

HEL 2023-013227 T 10 01 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Konepajan lukion ja aikuislukion yleisopetuksen lisätiloja koskevan 16.10.2023 päivätyn hankesuunnitelman mukaisten, laajuudeltaan noin 3850 htm²:n tilojen jatkovuokraamista Kiinteistö Oy Kantaatista Erikoissijoitusrahasto eQ Yhteiskuntakiinteistöltä 15 vuoden määräaikaisella vuokrasopimuksella alkaen 1.8.2023 siten, että enimmäishinta arvonlisäverottomana on 12 700 000 euroa (perusindeksi 9/2023).

08.01.2024

Asia/3

Päätös tehtiin ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n päällikön oikeuttamista allekirjoittamaan uuden vuokrasopimuksen Erikoissijoitusrahasto eQ Yhteiskuntakiinteistön kanssa sekä tekemään uuteen vuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Lisäksi jaosto päätti oikeuttaa rakennusten ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen valmistelua odottamatta vuokrauspäätöstä.

Käsittely

02.11.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Päivi Halme. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hildén

Lisätiedot

Päivi Halme, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 38862
paivi.halme(a)hel.fi

08.01.2024

Asia/4

§ 4

V 17.1.2024, Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

HEL 2023-010516 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen siten, että hankkeen korotettu arvonlisäveroton enimmäishinta sisältäen hankkeen suunnittelun, rakennustyöt sekä hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt ja erillishankinnat on 14 100 000 euroa kustannustasossa syyskuu 2023.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat Kaupunkiliikenne Oy:n projektipäällikkö Susanna Saloranta ja HKL:n toimitusjohtaja Saara Kanto. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Lisätään uudeksi kappaleeksi 52:

Kaupunginhallituksen kannanotto

Kaupunginhallitus katsoi, että hanke olisi tullut valmistella ja tuoda päätöksentekoon etupainotteisemmin ja valmistelussa olisi tullut painottaa nykyistä vahvemmin matkustajaliikenteelle aiheutuvan haitan minimoimista.

Jos valtuusto hyväksyy päätöksen, kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanovaiheessa kehottamaan kaupunkiorganisaatiota sekä Helsingin kaupungin liikennelaitosta ja Kaupunkiliikenne Oy:ta edistämään hanketta siten, että se luo urakoitsijoille ja muille hankkeeseen kytkeytyville toimijoille käytettävissä olevin keinoin mahdollisimman merkittävän kannustimen lyhentää metroliiikenteen pysäytysaikaa esitetystä.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

08.01.2024

Asia/4

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 8 k)
- 2 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen siten, että hankkeen korotettu arvonlisäveroton enimmäishinta sisältäen hankkeen suunnittelun, rakennustyöt sekä hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt ja erillishankinnat on 14 100 000 euroa kustannustasossa syyskuu 2023.

Esittelijän perustelut

Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantaminen on välttämätöntä aseman käyttäjien turvallisuuden ja viranomaisten asettamien paloturvallisuusvaatimusten vuoksi.

Alueen asemakaavaan on kirjattu, että rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä on Pelastuslaitoksen hyväksymät pelastus- ja poistumistieselvitykset maanalaisista tiloista ja muutosten vaikutuksista metron uloskäytäviin ja savunpoistoon. Maanalaiset tilat tulee suunnitella kokonaisuutena huomioiden kaava-alueen ulkopuolella olevien tilojen turvallisuus. Maanalaisissa tiloissa, naapurikiinteistöissä ja katutasolla Kaivokadun ympäristössä on suunnitteilla useita hankkeita, joiden toteuttaminen mahdollistetaan maanalaisten tilojen paloturvallisuuden parantamistoimenpiteillä.

Metron laiturialueen sähkönjakelu-, valaistus-, tele- ja turvajärjestelmät saatetaan vastaamaan nykyisiä vaatimuksia, määräyksiä ja standardeja.

Hankesuunnitelman enimmäishinnan korotustarve aiheutuu toimenpiteiden laajuuden ja erillishankintojen tarkentumisesta toteutussuunnittelun aikana, tarkoituksenmukaisesta hankkeen laajuuden kasvattamisesta, rata-alueelle tehtävistä opastin- ja turvalaitemuutoksista, enna-

koitua vaativammasta toteutuksesta sekä rakennuttajakustannusten noususta ja yleisestä kustannustason noususta.

Koska Rautatientorin paloturvallisuuden parantaminen edellyttää työskentelyä myös rata-alueella, ei metroliikenne voi liikennöidä normaalisti. Hankkeen toteuttamiseksi joudutaan katkaisemaan metroliikenne aseman kohdalla kesällä 2024. Metroasema suljetaan kokonaan matkustajaliikenteeltä ja metrojunat eivät ohita asemaa lukuun ottamatta toisen raiteen lyhyitä, ennalta suunniteltuja, yöaikaan toteutettavia radan kunnossapitokaluston ja metrojunien siirtämisiä kunnossapidon turvaamiseksi.

Liikennekatkon aikana metro liikennöi Kampista länteen kuuden minuutin vuorovälillä ja Helsingin yliopiston asemalta itään viiden minuutin vuorovälillä. Liikennekatkon vaikutus joukkoliikenteen käyttäjille on merkittävä, mutta näin vuoroväli liikennöivillä osuuksilla on mahdollista pitää niin tiheänä, että vältetään metron palvelutason romahtaminen koko metroverkolla hankkeen aikana. Intensiivisellä, noin kolme kuukautta kestäväällä liikennekatkolla on mahdollista rajata negatiiviset vaikutukset pääosin hiljaisempaan kesäaikaan. Liikennekatkon aikana töitä tehdään myös öisin ja viikonloppuisin.

Metron kesän 2024 liikennöintimalli tulee vahvistaa tammikuun aikana, koska kalusto-, kuljettaja- sekä kunnossapitoresurssien suunnitteluun ja valmisteluun tulee varata riittävästi aikaa. Liikennekatko on tarkoituksenmukaista toteuttaa kesällä 2024, sillä seuraavina vuosina on vuorossa muita keskustaan sijoittuvia joukkoliikennejärjestelmään vaikuttavia töitä, joiden kanssa yhtä aikaa toteutettuna Rautatientorin metroaseman liikennekatkon vaikutukset kasvaisivat merkittävästi heikentäen samalla kantakaupungin saavutettavuutta.

Liitteenä 2 on Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto hankkeen toteuttamistavasta.

Myös muiden kantametron tunneliasemien osalta on käynnissä investointien ohjelmointia varten alustava selvitys paloturvallisuustoimenpiteistä ja väestönsuojajärjestelmien uusimisesta ml. vaikutukset matkustajaliikenteeseen. Asemiin liittyviä tiloja on vuosien saatossa muutettu ja siten niiden paloturvallisuusratkaisut sekä kehittämistarpeet ovat osin toisistaan poikkeavia. Rautatientorin metroaseman paloturvallisuushankkeesta saadut kokemukset tullaan hyödyntämään muiden asemien perusparannusten yhteydessä.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategian mukaan liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja kestävien liikennemuotojen

08.01.2024

Asia/4

kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus on kaupunkistrategian mukainen ja se tukee strategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta. Lisäksi strategiassa mainitaan tavoite laajasta kaupunkitasoisesta varautumisesta ja että kaupungin monimuotoiselle toimintakyvylle eri tilanteissa luodaan pohja.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunginhallitus hyväksyi 27.6.2022 § 513 Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta sisältäen suunnittelun, rakennustyöt sekä hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 8 200 000 euroa kustannustasossa maaliskuu 2022.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Helsingin Rautatien metroasema avattiin käyttöön vuonna 1982. Metroasema sijaitsee Kaivokadun kannen alapuolella, yhdistyen Asematunneliin. Lippuhallitasolta on laituritasolle yksi liukuporrasreitti laiturin keskikohtaan.

Asematunnelin maanalaiset tilat on aikanaan rakennettu niin kuin ne olisivat avointa ulkotilaa. Kaivokadun kannen alapuolisissa tiloissa on aiempien vuosikymmenten aikana tehty lukuisia toiminnallisia muutoksia. Aiemmin teetetyssä paloturvallisuusselvityksessä tilojen savunpoistossa sekä uloskäytävien riittävydessä on todettu puutteita jo pitkään. Toteutettujen simulointien perusteella henkilöiden turvallinen poistuminen alapuolisista tiloista palotilanteessa on vaarantunut.

Rautatien metroaseman käyttäjämäärän ennakoitaan kasvavan tulevaisuudessa suunniteltujen hankkeiden toteutuessa. Puutteellinen paloturvallisuustilanne tulee saattaa kuntoon ennen muita parannus- ja kehityshankkeita.

Liikenneliikelaitos on valmistellut paloturvallisuuden parantamisen hanketta yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja muiden sidosryhmien kanssa. Hankkeen tavoitteena on saavuttaa turvallinen, valoisa, energiatehokkaampi ja matkustajia paremmin palveleva metroasema.

Hankkeen toteuttaminen

Hyväksytyt hankesuunnitelman mukaisesti hankkeessa tehdään tunneli- ja laituritasoilla savunpoistoon liittyen puhallin-, savuovi-, ja savutuotusmuutoksia ja lisäyksiä. Liukuporrasreitille laituritasolle tehdään uusi savusulkuna toimiva lasiseinä automaattiovineen. Laituritason alakattoa uusitaan osin, sisältäen valaistuksen, akustoinnin ja muun tekniikan tarvittavan uudistamisen. Laituritason reunaan rakennetaan uusi

savuotsa, johon integroidaan valaistusta, teknisiä reittejä, sekä vaimennus- ja opastepintaa. Liukuportaan ylä- ja alaosassa uusitaan alakatot. Sprinklerijärjestelmää uusitaan ja laajennetaan kattamaan myös laiturialue sekä tärkeimpiä teknisiä tiloja.

Hanke rajautuu metroaseman laituri- ja tunnelialueelle, poistumis- ja hyökkäysreittien alueelle, liukuportaisiin sekä teknisiin tiloihin siinä laajuudessa kuin sammutusjärjestelmiä lisätään tai uusitaan.

Työmaajärjestelyjen lähtökohtana on, että metroasema on turvallinen ja kulkureitit ovat opastettuja ja esteettömiä. Kaivokadun kannen alapuoliset tilat Kompassi- ja parvitasolla ovat käytössä muutos- ja korjaustöiden ajan.

Koska parantamistoimenpiteiden toteuttaminen vaatii työskentelyä myös rata-alueella, ei metrolinnoitus voi liikennöidä normaalisti tai vaihtoehtoisesti ajaa aseman ohitse pysähtymättä. Hankkeen toteuttamiseksi joudutaan katkaisemaan metrolinnoitus aseman kohdalla kesällä 2024 noin kolmen kuukauden ajaksi. Liikennekatkon pituuden määrittämisessä on oletettu, että työtä tehdään myös öisin ja viikonloppuisin. Liikennekatkon aikana tullaan toteuttamaan myös muita kuin rata-alueelle sijoittuvia matkustajaliikennettä haittaavia työvaiheita.

Muutokset alkuperäiseen hankesuunnitelmaan

Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen alkaneessa toteutussuunnitteluvaiheessa tarkennettiin tulevan työmaan ja korjaustoimenpiteiden suunnitelmia ja vaiheistamista.

Hankkeen laajuuteen on tehty seuraavat lisäykset:

Rakennustekniset työt

- laiturialueella purku- ja muutostyöt sekä palo-osastointi liittyen entisen valvomotilan muuttamiseen Virve-laitetilaksi
- metrotunnelialueelle uudet savunohjauksen nosto-ovet 4 kpl ja liukuovet 2 kpl, ovien vaatimat louhintatyöt sekä vanhojen ovien purku
- kallioinjektoinnit ja kallion lujitus kalliopulteilla ja ruiskubetonilla
- savunohjausovien pielirakenteiden muutokset
- liukuportaan reunan ja kalliopinnan välinen levytys sprinklerijärjestelmän toimivuuden parantamiseksi
- akustiikkapaneelien teräsrunkojen suunnittelu ja toteutus
- palokestävien johtoteiden suunnittelu ratatunnelissa
- kompassitason henkilöstötilojen käytävän kipsilevyalakaton purku ja uusiminen
- itäisen savunpoistokuilun palosuojakanavan tukirakenteet

- poikkeusliikenteen vaatimiin sähkötöihin liittyvät rakennustekniset työt (ratasähkö ja turvalaitteet)

Talotekniset ja muut sähkötyöt

- entiseen valvomotilaan uusia sähkötiloja 3 kpl sekä näiden vaatimat muutokset LVIAJ- ja kaasusammutusjärjestelmiin
- savunpoistokuilujen sääsäleikköjen kaapelointien ja ohjausten uusiminen
- savunpoistokuilun kaapelitierakenteet/kiinnitysrakenteet ja palo-osastointivaatimukset
- ratasähkömuutokset ja poikkeusliikenteen järjestelyt
- asetinlaitteen ja turvalaitteiden (opastimen siirto) muutokset sekä laite- ja kaapelointiratkaisut

Työvaiheiden ja niiden keston selvittämisen pohjalta on todettu korjaustoimenpiteiden vaikuttavan matkustajaliikenteeseen. Edellä mainituista korjaustoimenpiteistä tunnelien savuovien uusiminen ja laiturialueen savuotsarakenteen työt estävät metrojunien läpiajon asemalla töiden aikana. Poikkeusliikenteen toimivuus ja turvallisuus edellyttää rata-alueella sellaisten ratasähkö- ja turvalaitteiden toteuttamista, jotka eivät olleet mukana aiemmin hyväksytyssä hankesuunnitelmassa.

Aiemmin hyväksytystä hankesuunnitelmasta poiketen hankkeen ns. toisessa vaiheessa toteutettavaksi esitetty laituritason poistumistiereitin jatko parvitasolta katutasoon, hyökkäystieporrasmuutokset ja Kompasitason uudet savunpoistoluukut on rajattu nyt päätettävänä olevan kokonaisuuden ulkopuolelle. Näihin liittyvät kustannukset on siten poistettu päätettävänä olevan hankesuunnitelman kustannusarviosta. Toimenpiteiden on todettu vaativan tarkempaa suunnittelua luotettavan kustannusarvion varmistamiseksi. Suunnittelua jatketaan ja toimenpiteet toteutetaan alkuperäisessä hankesuunnitelmassa todetun mukaisesti joko osana metroaseman perusparannusta tai Kaivokadun kannen peruskorjausta, jotka molemmat on ohjelmoitu vuoden 2024 talousarviossa toteutettavaksi vuosille 2026–2028.

Liikennekatkon vaikutukset joukkoliikenteen käyttäjille

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ja HKL:lle metron operatiivista toimintaa tuottava Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ovat kevästä 2023 alkaen osana toteutussuunnittelua tarkentaneet hankkeen vaikutuksia matkustajaliikenteelle. Matkustajahaittojen minimoiminen on ohjannut toteutustavan valintaa.

Suunnittelussa on tarkasteltu mm. seuraavia vaihtoehtoja:

- VE1: työt suoritetaan metron liikennöinti-aikojen ulkopuolella

- VE2: metron liikennöinti yhtä raidetta pitkin Rautatientorin aseman kohdalla pysähtyen / pysähtymättä asemalla
- VE3: liikennekatko Rautatientorin aseman kohdalla

Selvitetyistä vaihtoehdoista VE1 ei ole mahdollinen, sillä rata-alueella tehtäviä töitä ei pystytä toteuttamaan liikennöintiajan ulkopuolella (noin 4 h yöaikaan). Mm. työvaiheisiin tarvittavaa kalustoa, telineitä ja materiaaleja on käytännössä mahdotonta siirtää, rakentaa ja purkaa siten, että töiden suorittamiselle jäisi aikaa.

Metroradalla käytettävissä olevien puolenvaihtopaikkojen vuoksi yhden raiteen ajon liikennöintimalli (VE2) mahdollistaisi liikennöinnin vain 15 tai 20 minuutin vuorovälillä: HSL:n lausunnon mukaan näin pitkä vuoroväli romahduttaisi metron palvelutason ja kapasiteetin myös muualla metroverkolla niin Itä-Helsingissä kuin Espoossa. Tällöin olisi odotettavissa täysiä junia, joihin kaikki matkustajat eivät mahtuisi sekä suurista junakohtaisista matkustajamääristä johtuvaa suurempaa asema-aikojen hajontaa ja niistä johtuvia häiriöitä.

HSL:n lausunnossa todetun mukaisesti yhtä raidetta pitkin ajamalla ei saataisi hyötyjä, vaan heikennettäisiin muun metrol liikenteen palvelutasoa. Pitkän yksiraiteisen osuuden suuri häiriöherkkyys heijastuisi koko metroverkolle, kasvattaen riskejä liikenteen luotettavuuden heikkene- miselle. Lausunnon mukaan yhden raiteen ajo on odottamattomissa ja lyhytaikaisissa häiriötilanteissa käytetty toimintamalli, jolla voidaan hetkellisesti ylläpitää liikennepalvelua koko linjalla, mutta ei sovellu käytettäväksi pidemmän ajan poikkeustilanteisiin.

Kolmantena vaihtoehtona (VE3) tarkasteltu liikennöintimalli, jossa Rautatientorin molemmin puolin sijaitsevia Kampin ja Helsingin yliopiston asemia käytetään pääteasemina, mahdollistaa viiden minuutin vuorovälin idän ja kuuden minuutin vuorovälin lännen osuudella. Lausunnossa todetun mukaisesti täyskatkon avulla työvaiheet saadaan pidettyä mahdollisimman lyhyinä, mikä mahdollistaa töiden ajoittamisen pääosin kesän hiljaiselle ajalle.

Liikennöintimallissa (VE3) läntisellä osuudella kaikki junat liikennöivät Kampin ja Kivenlahden välillä kuuden minuutin vuorovälin mahdollis- taessa sujuvat kääntötoimet pääteasemilla. Itäisellä osuudella liiken- nöidään kahdella linjalla, joista toinen liikennöi Helsingin yliopiston ja Vuosaaren välillä ja toinen Helsingin yliopiston ja Kontulan, Myllypuron tai Itäkeskuksen välillä, riippuen Mellunmäen metrohaaralla kesällä to- teutettavien peruskorjaushankkeiden vaiheistuksesta.

Edellä mainitun perusteella HSL:n ja Kaupunkiliikenne Oy:n tekemässä suunnittelussa on vaihtoehto 3 todettu tarkoituksenmukaisimmaksi lii- kennöintitavaksi Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden paran-

tamistoimenpiteitä toteutettaessa. Hanketta ei voida toteuttaa täysin ilman vaikutuksia joukkoliikenteen käyttäjille. Liikennekatkon pituus edellyttää töiden tekemistä myös öisin ja viikonloppuisin.

Korvaava liikenne

HSL vastaa joukkoliikenteen poikkeusjärjestelyiden suunnittelusta ja viestinnästä. HSL:n lausunnossa todetun mukaisesti kesällä 2024 tullaan tarjoamaan raitioliikenteessä lisäpalvelua Jätkäsaaresta Kampin ja rautatieaseman ohitse, ja tämä lisäpalvelu jo liikennöivien raitiolinjojen 2, 7 ja 9 lisäksi tuo lisäkapasiteettia yhteysvälille, jolla metro ei liikennöi.

Helsingin yliopiston ja Kampin metroasemien ympäristön maanpäälliset liikennejärjestelyt eivät mahdollista tehokasta tai laadukasta busseilla toteutettavaa joukkoliikennepalvelua. Tämän vuoksi metroliikennettä korvaavaa bussiliikennettä ei ole suunniteltu järjestettäväksi.

Aikataulu

Hanke toteutetaan maaliskuun 2024 ja maaliskuun 2025 välisenä aikana. Aseman sulkua ja poikkeusliikenne toteutetaan kesällä 2024.

Hankkeen viivästyttäminen kesästä 2024 ei ole HSL:n lausunnon mukaan vaihtoehto, sillä metroliikenteen katko tulee sijoittaa hiljaisimpaan kesäaikaan, ja tulevana vuosina on vuorossa muita keskustaan sijoitettavia joukkoliikennejärjestelmään vaikuttavia töitä, joiden kanssa yhtä aikaa toteutettuna Rautatien metroaseman liikennekatkon vaikutukset kasvaisivat merkittävästi samalla heikentäen Helsingin kantakaupungin saavutettavuutta.

Hankkeen toteuttamisen vaatimien hankintojen, valmistelevien töiden ja kesän 2024 liikennöinnin suunnittelun vaatima aika huomioiden päätös enimmäishinnan korottamisesta tulisi tehdä tammikuun 2024 aikana. Suunnitelmien tarkentaminen ja päivitetty kustannusarvio valmistuivat marraskuussa 2023, minkä vuoksi hankesuunnitelman enimmäishinnan korotusesitystä ei ole ollut mahdollista tuoda aiemmin toimielinten käsittelyyn.

Liikennekatkon onnistumisen näkökulmasta merkittävin riski liittyy urakoitsijan valintaan, joka tulisi kyetä tekemään helmikuun 2024 alussa, jotta liikennekatkoon vaikuttavien työvaiheiden suunnittelulle ja valmisteleville töille jää riittävästi aikaa.

Suunniteltu liikennekatko on ajoitettu siten, että se osuu matkustajamäärien näkökulmasta vuoden hiljaisimmalle ajalle. Liikennekatkon on tarkoitus alkaa heti kun ruuhka-aikojen huippukuormat laskevat kesä-

lomien seurauksena ja katko päättyy ennen kuin matkustajamäärät taas nousevat syksyllä. Mikäli liikennekatko piteneisi edes muutamalla viikolla, sen ajoitus hiljaisimmalle kesäajalle ei olisi enää mahdollista.

Katutasoon kohdistuvat metroaseman paloturvallisuuden parantamiseen liittyvät rakennustyöt suunnitellaan ja hyväksytetään erikseen myöhemmin metroaseman perusparannukseen ja Kaivokadun kannen perusparannukseen liittyvien hankkeiden yhteydessä.

Uusi kustannusarvio ja kustannusten ylitys

Nyt tehtävän päätöksen myötä hankkeen arvonlisäverottomat kokonaiskustannukset päivitetyn hankesuunnitelman mukaisesti ovat enintään 14 100 000 euroa kustannustasossa syyskuu 2023.

Kustannusarvio on laadittu Talonrakennuksen kustannustietokirjan mukaisella rakennusosa-arviomenetelmällä TAKU 2023-ohjelmalla Helsingin hintatasoon (9/2023). Käytetty Haahtela-indeksi on 119,1 ja viimeisin julkaistu rakennuskustannusindeksi 9/2023 = 111,0 (2021=100).

Alkuperäisen hankesuunnitelman kustannusarvio enintään 8 200 000 euroa laadittiin rakennusosa-arviona maaliskuun 2022 hintatasoon. Päivitetyn hankesuunnitelman kustannusarvio on laskettu helmikuun 2023 panoshinnoin ja päivitetty päätöshetken yleiseen hintatasoon.

Hankkeen kustannusarvioon on sisällytetty n. 24 % riskivaraus. Hankkeeseen sisältyy tavanomaista enemmän epävarmuustekijöitä erityisesti metroliikenteen liikennekatkon vaatimien yhteensovitustarpeiden takia.

Merkittävin kustannusarvion kasvuun vaikuttanut tekijä on ollut toimenpiteiden laajuuden ja erillishankintojen tarkentuminen toteutussuunnittelun aikana. Erillishankinnoissa varaudutaan useiden metroasemaan liittyvien järjestelmien muutostöihin, korjaamiseen tai uusimiseen. Näitä ovat esimerkiksi kulunvalvonta- ja evakuointijärjestelmät.

Hankesuunnitelman enimmäishinnan korotus 5 900 000 eur jakautuu seuraavasti:

Projektipäällikön ja rakennuttajan kustannukset	821 000 eur
Rakennustekniset työt	1 679 000 eur
Talotekniset työt	842 000 eur
Erillishankinnat	1 226 000 eur
Hankevaraukset	2 138 000 eur
Ns. toisen vaiheen toimenpiteet	-813 000 eur

08.01.2024

Asia/4

HKL:n tulosbudjettiin vuodelle 2023 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 3 870 000 euroa, mikä sisältää suunnittelun, rakennuttamisen ja projektinjohton kustannuksia. Hankkeen toteutus siirtyy vuodelta 2023 vuosille 2024–2025. Vuonna 2024 hankkeen kustannukset ovat arviolta 8 650 000 euroa ja vuonna 2025 4 470 000 euroa. Vuosille 2024–2025 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon tulosbudjetin ja talousarvion valmistelussa kyseisille vuosille.

Hankkeen käyttötalousvaikutukset

Hanke aiheuttaa 25 vuoden poistoajalla tasapoistoina n. 560 000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin. Hankkeen on arvioitu säästävän vuodessa 25 000 euroa kunnossapito- ja energiakustannuksissa.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (280.000 euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (25 vuoden aikana yhteensä 4 580 000 euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 280 000 euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset 7 330 000 euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 4 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin infra-tukena maksettavaksi. Hankkeen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 390 000 euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankkeen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 570 000 euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550

08.01.2024

Asia/4

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 8 k)
- 2 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 19.12.2023 § 73

HEL 2023-010516 T 10 06 00

Esitys

Johtokunta esitti kaupunginhallitukselle Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista esityksen mukaan niin, että hankkeen korotettu arvonlisäveroton enimmäishinta sisältäen hankkeen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt ja erillishankinnat on 14.100.000 euroa kustannustasossa syyskuu 2023.

14.11.2023 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 04.12.2023 § 726

HEL 2023-010516 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

08.01.2024

Asia/4

04.12.2023 Palautettiin

Palautusehdotus:

Daniel Sazonov: Asia palautetaan valmisteluun. Kaupunginhallitus katsoo, että asia tulee valmistella uudelleen niin, että korjauksen toteuttaminen suunnitellaan niin, että metron liikennöinnin katkeaminen välillä Kampi – Helsingin yliopisto täysin tai valtaosin vältetään. Rautatientorin metroasema voi korjaustöiden ajan olla poissa käytöstä tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Kaupunginhallitus palautti asian yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi.

27.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

08.01.2024

Asia/5

§ 5

V 17.1.2024, Nuorten aloitteet vuodelta 2023

HEL 2023-000886 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi nuorten aloitteet vuodelta 2023.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Koonti nuorten aloitteista ja vastauksista 2023
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto aloitteista
- 3 Tilastotietoja nuorten aloitteista 2015 - 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nuorten aloitteella tarkoitetaan helsinkiläisten 13–17-vuotiaiden tekemiä aloitteita kaupungin toimintaan kuuluvissa asioissa. Nuorten aloiteoikeuden tavoitteena on kannustaa nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Samalla aloitteet tuovat kaupungin eri toimialoille tietoa nuorten toiveista ja tavoitteista.

Aloitteet tehdään Nuorten Helsinki -sivuston kautta tai sähköpostitse tai muuten kirjallisesti kaupungin kirjaamoon. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut koordinoi aloitejärjestelmää ja julkaisee aloitteet ja niihin annetut vastaukset Nuorten Helsinki -sivustolla.

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa nuorten vaikuttamisen kokonaisuutta, jossa keskeisenä periaatteena on vaikuttamisen tapojen monimuotoisuus. Kaupunki mahdollistaa erilaisia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja, joihin lasten ja nuorten on helppo kiinnittyä.

08.01.2024

Asia/5

Syyskuun 2023 loppuun asti käytäntönä on ollut, että nuorten aloitteisiin vastaa joko pormestari tai sen toimialan apulaispormestari, jonka toimintaa aloite koskee. Tämän jälkeen kaikki aloitteet ja niihin annetut vastaukset on koottu puolivuositain kaupunginvaltuuston tietoon.

Valtuusto on 13.9.2023 hyväksynyt nuorten aloitteiden käsittelytapaa koskevan hallintosäännön muutoksen (214 §). Jatkossa aloitteeseen vastaa se toimialalautakunta tai johtokunta, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa ehdotettu asia kuuluu. Valtuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen alaisten viranomaisten toimivaltaan kuuluvissa aloitteissa vastaaja on pormestari. Apulaispormestarit eivät enää vastaa aloitteisiin, mutta osallistuvat puheenjohtajina niiden käsittelyyn toimialalautakunnissa. Myös nuorisoneuvostolla on edustus toimialalautakuntien kokouksissa. Kaupunginvaltuuston tietoon tuodaan jatkossa vain sellaiset nuorten aloitteet, joissa ehdotetut asiat kuuluvat kaupunginvaltuuston toimivaltaan. Vastaava käytäntö on kunnan asukkaiden aloitteiden kohdalla.

Kaupunginvaltuuston tietoon tuodaan nyt viimeistä kertaa kaikki ne nuorten aloitteet, jotka on tehty vuonna 2023 ennen uudistuksen voimaantuloa. Liitteenä 1 on koonti tammikuun ja syyskuun välisenä aikana tehdyistä aloitteista ja niihin annetuista pormestarin tai apulaispormestarin vastauksista. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei pöydällepanoa tai toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Liitteenä 3 on tilastotietoa nuorten aloitteista koko aiemman käsittelytavan ajalta vuoden 2015 alusta syyskuun 2023 loppuun.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Koonti nuorten aloitteista ja vastauksista 2023
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto aloitteista
- 3 Tilastotietoja nuorten aloitteista 2015 - 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.01.2024

Asia/6

§ 6

V 17.1.2024, Valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite ratsastuskou- lusta Itä-Helsinkiin

HEL 2023-008341 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Elisa Gebhard: Asia palautetaan valmisteluun ja kaupunki käynnistää sekä työn aloitteessa ehdotetun tontin varaamiseksi Kivikon alueelta ratsastuskoulun käyttöön että vuoropuhelun ratsastuskouluystävällisten kanssa tarkoituksena selvittää Kivikon sijainnista kiinnostunut toimija. Ratsastuskoulu tulisi alueelle suunnitellun helikopterikentän paikalle.

Kannattaja: Johanna Laisaari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Elisa Gebhardin palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Minja Koskela, Minna Lindgren, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 2

Elisa Gebhard, Johanna Laisaari

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 13–2.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

08.01.2024

Asia/6

1 Valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Kivikon alueelta varattaisiin tontti ratsastuskeskuksen rakentamista varten.

Kaupunkiympäristölautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ovat lausunnoissaan todenneet, että Itä-Helsingin alueelta pyritään löytämään sopiva sijoituspaikka ratsastuskoululle. Ratsastus on hyvin suosittu laji erityisesti tyttöjen keskuudessa. Itä-Helsingissä on tällä hetkellä ratsastustoimintaa vain Talosaassa, ja tarve uudelle ratsastuskoululle on tunnistettu. Kivikkoa lähin ratsastuskoulu on Viikinojanpuistossa Latokartanossa noin kilometrin päässä Kivikosta.

Aloitteessa ehdotettu Kivikon tontti ei sovellu ratsastuskoululle, koska tontille edistetään helikopterikentän mahdollistavaa asemakaavan muutosta kaupunkiympäristölautakunnan tekemän periaatepäätöksen mukaisesti. Ratsastuskoulu vaatii paljon tilaa, ja sen sijoittaminen ehdotetulle tontille edellyttäisi asemakaavan muuttamista. Kivikon alueelle on rakennettu ja suunniteltu muuta tilaa vaativaa maankäyttöä. Kivikon liikuntapuiston yleissuunnitelma ei mahdollista ratsastustoimintaa kaupunkiympäristön tai kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimilla alueilla. Liikuntapuiston alueelle on rakennettu monipuolisia liikuntapalveluja reitteineen (mm. frisbeegolfraita), jotka risteisivät mahdollisten ratsastusreittien kanssa.

Aloitteessa viitataan Vuosaassa sijaitsevaan Mustavuoren tonttiin, jolle ratsastuskoulun sijoittumista on selvitetty aiemmin. Mustavuoren alue on todettu haastavaksi saada toteutettua siten, että luonto- ja kulttuuriarvojen säilyminen ja ratsastuskoulutoiminnan tavoitteet toteutuivat samaan aikaan. Vaikka voimassa oleva asemakaava mahdollistaa ratsastuskoulutoiminnan alueella, on syytä ennakoida, ettei kaava tarjoa sille toteutuskelpoista ratkaisua.

Vuosaaren alueella tarkastellaan nyt, saataisiinko kaavamuutoksen avulla luotua paremmat edellytykset ratsastuskoulun rakentamiselle esimerkiksi Niinisaarenpolun eteläpuolelle tai Vuosaaren liikuntapuiston yhteyteen. Liikuntapuiston sisälle ratsastuskoulutoimintaa ei voi sijoit-

08.01.2024

Asia/6

taa, mutta lähettyviltä etsitään muuta sopivaa paikkaa. Alue sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella ja täydentäisi merkittävää katvealuetta Itä-Helsingin ratsastusmahdollisuuksien osalta. Tulevaisuudessa myös Östersundom on varteenotettava vaihtoehto sijoittaa tilaa vaativia ratsastustoimintoja itäiseen Helsinkiin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 31.10.2023 § 543

HEL 2023-008341 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään, että Kivikkoon suunnitellun helikopterikentän sijasta alue varattaisiin ratsastuskoululle.

Kaupunkiympäristölautakunta piti kannatettavana itäisen Helsingin ratsastusmahdollisuuksien parantamista.

Ratsastuksen harrastajia on Suomessa noin 160 000. Lähes joka viides 10–18-vuotiaista tytöistä harrastaa ratsastusta. Itä-Helsingissä ratsastustoimintaa on ainoastaan Talosaareissa ja Viikissä.

Tarve ratsastuskoululle Itä-Helsingin alueella on tunnistettu. Vaihtoehtoisia tontteja toiminnalle on tutkittu erityisesti Vuosaaren alueella yh-

08.01.2024

Asia/6

teistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan ja kaupunkiympäristön toimialojen kesken.

Kivikkoa lähin yksityinen ratsastuskoulu on Viikin Ratsastuskeskus Viikinojanpuistossa Latokartanossa noin kilometrin etäisyydellä Kivikosta.

Aloitteessa viitataan Vuosaassa sijaitsevaan Mustavuoren tonttiin, joka on ollut selvityksen kohteena aiemmin. Mustavuoren alue on todettu haastavaksi saada toteutettua siten, että sekä ratsastuskoulutoiminnan että luonto- ja kulttuuriarvojen säilymisen tavoitteet toteutuisivat. Vaikka lainvoimainen kaava mahdollistaakin ratsastuskoulutoiminnan Mustavuoren alueella, on syytä ennakoida, ettei nykyinen kaava tarjoa toteutuskelpoista ratkaisua ratsastuskoululle. Alueella on varauduttava myös korkeisiin infrastruktuurin rakentamiskustannuksiin.

Vuosaaren sijoittuva, kaikille avoin ratsastuskoulutoiminta on erittäin kannatettavaa. Alue sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, ja se täydentäisi merkittävää katvealuetta itäisen Helsingin ratsastusmahdollisuuksien osalta. Vuosaassa tarkastellaan nyt, saataisiinko kaavamuutoksen avulla luotua paremmat edellytykset ratsastuskoulun toteuttamiselle esimerkiksi Niinisaarenpolun eteläpuolelle tai Vuosaaren liikuntapuiston yhteyteen. Vuosaaren liikuntapuiston alueen rajojen sisälle ratsastuskoulutoimintaa ei kuitenkaan voi sijoittaa.

Östersundom on vartenotettava vaihtoehto sijoittaa tilaa vaativia hevospalveluja tulevaisuudessa itäiseen Helsinkiin. Kumotun Östersundomin yhteisen yleiskaavan yhteydessä on laadittu Hevostilaselvitys (2011), jossa on tarkasteltu alueen nykytilaa ja tulevaisuutta. Valmistelulla olevan Östersundomin osayleiskaavan virkistysverkoston suunnittelun yhteydessä tarkastellaan myös ratsastustoimintojen mahdollisuuksia sijoittua alueelle. Tavoitteena on, että osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet on lautakunnassa loppuvuodesta 2023, kaavaluonnosta valmistellaan 2024 ja kaavaehdotusta 2025.

Kivikon pelastusaseman tontin alueen nykyinen tai suunniteltu maankäyttö eivät mahdollista ratsastuskoulun sijoittamista alueelle. Helikopterikentän asemakaavan muutosta edistetään kaupunkiympäristölautakunnan 14.6.2022 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti Kivikon pelastusaseman tontille. Mahdollinen ratsastuskoulun sijoittaminen alueelle vaatisi myös asemakaavan muutoksen. Pelastusaseman tontin alueella melutasot päivällä ovat nykytilanteessa 55-70 dB, sillä Lahdenväylä ja Kehä I sijaitsevat lähimmillään noin 100 metrin etäisyydellä tontin rajasta. Ilman huomattavia panostuksia meluntorjuntaan alue soveltuu huonosti virkistyskäyttöön.

Ratsastuskoulu vaatii paljon tilaa. Kivikon alueelle on rakennettu ja suunniteltu muuta tilaa vaativaa maankäyttöä. Kivikon liikuntapuiston

yleissuunnitelma vuodelta 2012 ja sen mukainen alueiden käyttö ei mahdollista ratsastustoimintaa kaupunkiympäristön tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimilla alueilla. Liikuntapuiston alueelle on toteutettu ja sinne on suunniteltu monipuolisia liikuntapalveluja reitteineen, jotka myös risteäisivät mahdollisten ratsastusreittien kanssa. Vuodelta 2020 olevan, hyväksytyyn puistosuunnitelman mukaisesti VP-alueelle on toteutettu esimerkiksi frisbeegolf-rata. Puiston toteuttaminen jatkuu tulevina vuosina. Läheisessä Kivikon ulkoilupuistossa on luontoarvoja. Tämän lisäksi uusi luonnonsuojelualue on perustettu Kivikon linnoituskallioiden alueelle vuonna 2022.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla on tutkia ja osoittaa ratsastuskoululle mahdollisimman toteutuskelpoinen paikka. Ratsastuskoulu on mahdollista toteuttaa myös ilman reitistöä, jolloin toiminta tapahtuu rajatusti vain sille osoitetulla tontilla. Toivottua iltapäiväkerhotoimintaa tai ratsastusterapiaa syntyy lähtökohtaisesti ratsastuskoulutoimintaa harjoittavan toimijan kautta. Iltapäiväkerhotoimintaan, ratsastusterapiaan tai muiden vastaavien palvelujen tuottamiseen tai tilaamiseen ei ole tiedossa kaupungin rahoitusta.

Lautakunta kannusti kaupunkiympäristötoimialaa yhdessä kulttuuri- ja vapaa-ajantoimialan kanssa etsimään sopivaa sijaintia ratsastuskoulutoimintaa varten.

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

31.10.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Asia palautetaan valmisteluun ja kaupunki käynnistää sekä työn tontin varaamisesta Kivikon alueelta ratsastuskoulun käyttöön sekä vuoropuhelun ratsastuskouluyrittäjien kanssa tarkoituksena selvittää Kivikon sijainnista kiinnostunut toimija.

Kannattaja: Sami Kuusela

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Lisätään lausuntoehdotukseen toiseksi viimeiseksi kappaleeksi: "Lautakunta kannustaa kaupunkiympäristötoimialaa yhdessä kulttuuri- ja vapaa-ajantoimialan kanssa etsimään sopivaa sijaintia ratsastuskoulutoimintaa varten."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Eveliina Heinäluoman palautusehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 10

Silja Borgarsdottir Sandelin, Otso Kivekäs, Hannu Koponen, Otto Meri, Tarik Ahsanullah, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 3

Eveliina Heinäluoma, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10–3.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

24.10.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marko Ahola, johtava maisema-arkkitehti: 09 310 37868
marko.ahola(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 31.10.2023 § 159

HEL 2023-008341 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana itäisen Helsingin ratsastusmahdollisuuksien parantamista. Ratsastuksen harrastajia on Suomessa noin 160 000. Lähes joka viides 10–18-vuotiaista tytöistä harrastaa ratsastusta. Itä-Helsingissä ratsastustoimintaa löytyy kuitenkin ainoastaan Talosaaresta.

Liikuntapalvelukokonaisuus tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, jotta sopiva sijoituspaikka ratsastuskoulutoiminnalle löytyisi itäisestä Helsingistä. Selvityksen kohteena aiemmin ollut Mustavuoren alue on todettu haastavaksi saada toteutettua siten, että sekä ratsastuskoulutoiminnan että luonto- ja kulttuuriarvojen säilymisen tavoitteet toteutuisivat. Vaikka lainvoimainen kaava mahdollistaisi ratsastuskoulutoiminnan Mustavuoren alueella, on syytä ennakoida, ettei nykyinen kaava tarjoa toteutuskelpoista ratkaisua ratsastuskoululle. Alueella on syytä ennakoida myös korkeita infrastruktuurin rakentamiskustannuksia.

Vuosaaren sijoittuva, kaikille avoin ratsastuskoulutoiminta on kuitenkin erittäin kannatettavaa. Alue sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, ja se täydentäisi merkittävää katvealuetta itäisen Helsingin ratsastusmahdollisuuksien osalta. Vuosaaren osalta tarkastellaan nyt, saataisiinko kaavamuutoksen avulla luotua paremmat edellytykset ratsastuskoulun toteuttamiselle esimerkiksi Niinisaarenpolun eteläpuolelle tai Vuosaaren liikuntapuiston yhteyteen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kuitenkaan ota tässä yhteydessä kantaa näiden paikkojen sopivuuteen. Vuosaaren liikuntapuiston alueen rajojen sisälle ratsastuskoulutoimintaa ei kuitenkaan voi sijoittaa.

Aloitteessa mainittu, Kivikon alueen kaavaan merkitty helikopterikenttä, on kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimalla alueella. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan Kivikossa hallinnoiman alueen osalta on todettava, ettei Kivikon liikuntapuiston yleissuunnitelma vuodelta 2012 ja sen mukainen alueidenkäyttö mahdollista ratsastustoimintaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee kuitenkin, että jos Kivikon helikopterikenttä ei toteudu, alueen sopivuutta ratsastustoimintaan tulisi selvittää.

Liikuntapalvelukokonaisuuden saaman tiedon ja toimijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella on syytä olettaa, että useilla toimijoilla on kiinnostusta kehittää yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa itäisen Helsingin ratsastuskoulutoimintaa. Liikuntapalvelut on käynyt alustavia keskusteluja asiasta sellaisten yrittäjien kanssa, jotka ovat kokeneita hevosurheilualalla, ja heillä on vuosien kokemus ratsastustalitoiminnasta. Toimijoita palvelun tuottamiseksi on siten löydettävissä, jos sopiva sijoituspaikka ratsastuskoulutoiminnalle yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa löydetään.

Liikuntapalvelukokonaisuus ei ole tietoinen, että nykyistenkään Helsingissä jo toimivien ratsastuskoulujen kiinnostusta järjestää lasten iltapäivätoimintaa tai valmiuksia osallistua ratsastusterapian järjestämiseen olisi systemaattisesti kartoitettu. Liikuntapalvelukokonaisuus on kuitenkin saanut yhteydenoton tämän tyyppisen toiminnan järjestämiseksi osana jo käynnissä olevaa ratsastuskoulutoimintaa.

08.01.2024

Asia/6

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Käsittely

31.10.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Titta Hiltunen: Esitän, että lausuntoehdotukseen lisätään seuraavat asiat:

Kappaleeseen 4:

Vuosaaren osalta tarkastellaan nyt, saataisiinko kaavamuutoksen avulla luotua paremmat edellytykset ratsastuskoulun toteuttamiselle esimerkiksi Niinisaarenpolun eteläpuolelle tai Vuosaaren liikuntapuiston yhteyteen. Lisäys: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kuitenkaan ota tässä yhteydessä kantaa näiden paikkojen sopivuuteen.

Kappaleen 5 perään:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee kuitenkin, että jos Kivikon helikopterikenttä ei toteudu, alueen sopivuutta ratsastustoimintaan tulisi selvittää.

Kannattaja: Nina Miettinen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Titta Hiltusen vastaehdotuksen yksimielisesti.

10.10.2023 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

§ 7

V 17.1.2024, Valtuutettu Osmo Soininvaaran aloite asumisen merkittävistä lisäämisestä Helsingin keskustassa

HEL 2023-007031 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 09-310 15098
hanna.dhalmann(a)hel.fi
Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 09-310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Osmo Soininvaara ja 31 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunkiympäristön toimiala ryhtyy määrätietoisiin toimiin asumisen merkittäväksi lisäämiseksi keskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä.

Kaupunkiympäristön toimiala on ryhtynyt toimiin asumisen ja työpaikkojen lisäämiseksi keskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Nykyiset konversioperiaatteet ovat uudelleen tarkastelun alla, ja konversiointiin on jatkossa tarkoitus suhtautua avoimemmin. Tärkeimpänä tavoitteena on keskustan kävijämäärien, palvelujen kysynnän ja elävyyden lisääminen nykyisestä. Lisäksi viime vuosina rakentuneet Kalasataman ja Jätkäsaaren alueet tuovat merkittävän asukasmäärän niin sanotun 15 minuutin kaupungin periaatteen mukaiselle etäisyydelle keskustan palveluista.

Helsingin ydinkeskustalla ja sen välittömällä lähialueella on erinomaiset lähtökohdat kehittämiseen kiinnostavana ja elävänä kaupunkikeskusta-

na. Alue on koko pääkaupunkiseudun parhaiten saavutettavissa oleva ja työpaikkamäärältään merkittävin työpaikkakeskittymä, jossa on alue-rajauksesta riippuen noin 100 000 työpaikkaa. Koko kantakaupungin alueella on noin 250 000 työpaikkaa. Työntekijöiden lisäksi yrityksissä vieraillee merkittävä määrä asiakkaita. Helsingin keskusta-alue on maan merkittävin liike-elämän, erikoistavarakaupan ja hallinnon sekä kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen keskittymä, jolle on tyypillistä eri toimintojen kirjo ja sekoittuminen keskenään niin alueittain kuin rakennuksittainkin.

Tällä hetkellä Helsingin ydinkeskusta ja sen välitön läheisyys on pääkaupunkiseudun tärkein toimistokeskittymä. Markkinaselvitysten mukaan keskusta-alueen toimistot ovat käyttöasteen ja vuokratasojen perusteella edelleen vahvasti kiinnostavia. Selvitysten perusteella toimistomarkkina on polarisoitumassa taantuviin ja vahvoihin alueisiin. Ydinkeskusta ja sen lähialueet kuuluvat viimeksi mainittuihin eli ne ovat kysynnän näkökulmasta edelleen houkuttelevia. Markkinoilta saatujen signaalien perusteella voi todeta, että uusi toimistotilakanta sekä laadukkaasti toteutetut peruskorjaukset niin uudemmissa kuin vanhoissa kivitaloissa ovat hyvillä sijainneilla houkuttelevia toimistokohteita.

Liike-elämän keskittymän lisäksi kantakaupunki ja erityisesti keskusta-alue on myös kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden keskittymä, mikä osaltaan houkuttelee runsaasti kävijöitä alueelle. Viime vuosien aikana erityisesti kulttuuritarjontaa ja tapahtumien merkitys on entisestään lisääntynyt ja tämä kehitys näyttäisi edelleen jatkuvan.

Helsingissä on jo toteutettu runsaasti konversiokohteita. Näiden lisäksi on kaavamuutoksin mahdollistettuja vielä toteutumattomia konversiokohteita. Konversiokohteet ovat painottuneet kantakaupunkiin huolimatta siitä, että alueen käyttöasteet ja toimitilakysyntä ovat hyvällä tasolla. Muutokset ovat kohdistuneet myös käytössä oleviin ja käyttöasteiltaan hyviin kohteisiin. Muualla käyttötarkoituksen muutos on usein johtanut vanhan toimitilarakennuksen purkamiseen ja uudisasuinrakennukseen. Eteläisen Helsingin alueelta on vähentynyt toimitilaa konversioiden ja purkamisten myötä tarkasteluvälillä 2015–2021 (asuminen, majoitus) noin 250 000 k-m². Toimistotilakanta on tällä alueella supistunut noin 220 000 k-m² uudisrakentamisesta huolimatta. Asumisen ja majoituksen määrä on lisääntynyt sekä lisärakentamisen että konversioiden myötä. Asumisen kerrosalan lisääntyminen ei suoraan korreloi asukasmäärien kanssa. Tilastojen perusteella kantakaupungin alueen 42:ssa noin 200 000 kerrosalan konversiokohteissa asuu noin 2450 vakituista asukasta.

Konversioiden vaikutuksia tarkasteltaessa on keskeistä huomioida, että matalan vajaakäyttöasteen toimitila-alueilla asuminen usein korvaa ak-

tiivisessä yrityskäytössä olevaa tilaa. Vaikka uudet asukkaat generoivat kysyntää lähipalveluille, asumisen tilalta poistuvat työpaikat puolestaan vähentävät sitä. On tapauskohtaista, mikä on muutoksen vaikutus alueen kävijämääriin tai ympäröivien palveluiden liikevaihtoon. Konversiot ovat osin vaikuttaneet ilta- ja yöelämän toimintamahdollisuuksiin. Yksittäisten hankkeiden vaikutuksia tarkasteltaessa tulee huomioida muut rinnakkaiset hankkeet, sillä ne muodostavat yhdessä laajemman maankäytöllisen muutoksen ja kokonaisuuden. Lisäksi tulee huomioida, että toimitilaa poistuu keskustan ulkopuolisilta alueilta kysynnän polari-soitumisen takia. Yritykset, joissa työskennellään pääosin etänä, voivat siirtyä toissijaisille sijainneille ja tehdä tilaa sellaisille yrityksille, joille keskustassa toimiminen on keskeinen toimintaedellytys.

Keskustan ja kantakaupungin asumisen lisäämisessä on myös huomioitava asukkaiden määrän lisäämisen vaikutukset asumiseen liittyviin julkisiin palveluihin, kuten kouluihin ja päiväkoteihin. Tonttien löytämisen vaikeus uusille palvelurakennuksille tai olemassa olevien rakennusten laajentamisen esteet rajoittavat keskustaan ja kantakaupunkiin mahdollistettavien asuinhankeiden määrää. Keskustassa on paljon muuta kuin kaupungin maanomistusta ja asuntojen lisääminen on usein yksittäisten ja yksityisten hankkeiden varassa.

Vastaus on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää vastauksen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 09-310 15098
hanna.dhalmann(a)hel.fi
Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 09-310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.12.2023 § 773

HEL 2023-007031 T 00 00 03

08.01.2024

Asia/7

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.12.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 09-310 15098
hanna.dhalmann(a)hel.fi
Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 09-310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

08.01.2024

Asia/8

§ 8

V 17.1.2024, Valtuutettu Otso Kivekkään aloite Valimon itäreunan rakentamisesta

HEL 2022-011203 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.09.2022 Kivekäs Otso Aloite Valimon itäreunan rakentamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto käsitteli valtuutettu Otso Kivekkään aloitteeseen annettavaa aloitevastausta 24.5.2023 ja päätti äänin 43-39 palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi. Palautus perustui valtuutettu Pia Pakarisen valtuutettu Ville Jalovaaran kannattamana tekemään ehdotukseen, jonka mukaan asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että vältetään teollisuusalueen ja asuinalueen sekoittamista. Näin voidaan asuntorakentamisessa huomioida asumisen tarpeet ja yritysalueen osalta yritysten tarpeet etenkin logistiikan kannalta.

Kaupunkiympäristölautakunta antoi 26.9.2023 uuden lausunnon ao. aloitteesta koskien Valimon itäreunan rakentamista. Lausuntoehdotusta oli aiemmin käsitelty lautakunnassa jo maaliskuussa 2023, mutta tuolloin asia palautettiin lautakunnassa toimialan uudelleen valmisteltavaksi. Aloitteessa ehdotetaan, että Valimon toimitila-alueen Vihdintien ja Pitäjänmäentien puoleisen reunan kaavoittamista sekoittuneeksi kau-

punkirakenteeksi arvioidaan siinä laajuudessa kuin yleiskaava sen mahdollistaa. Valimon itäreunalla on aloitteessa tarkoitettu Pitäjänmäen yritysalueen kortteleita Vihdintien varressa.

Lautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle

Pitäjänmäen yritysalue on kaupungin suurin työpaikka-alue kantakaupungin jälkeen ja läntisen Helsingin merkittävin työpaikkakeskittymä. Pitäjänmäen yritysalue koostuu useasta eri luonteisesta kokonaisuudesta, joilla on vaihteleva yritys rakenne aina pienistä tuotannollisista toimijoista merkittäviin kansainvälisiin suuryritysiin asti.

Vihdintiehen rajautuvalla Valimon alueen itäreunalla on sekä toimisto- että teollisuuskiinteistöjä. Alueen Valimon seisakkeen puoleinen pohjoispää on pääasiassa yksityistä maanomistusta, eteläosassa maanomistus on kaupungilla. Höyläämötien ja Vihdintien välisellä alueella suurin osa vuokrasopimuksista on voimassa 2040–2070-luvuille. Tällä alueella on hyvin kirjava joukko erilaista yritystoimintaa elintarviketuotannosta isoihin ohjelmistoalan yrityksiin, lukuisia pienyrityksiä sekä mm. liikuntapalveluita ja lounasravintoloita. Yritys- ja toimipaikkarekisterin 2020 perusteella tällä alueella on noin 300 yritysten toimipaikkaa.

Pitäjänmäen yritysalueella on voimassa vuonna 2014 hyväksytyt maankäytön muutosperiaatteet. Periaatteissa osoitettiin työpaikka-alueena edelleen säilyvät alueet, toiminnoiltaan sekoittuneet alueet, asuntoalueet sekä sellaiset alueet, jotka voivat muuttua toiminnoiltaan sekoittuneiksi nykyisten ympäristöhäiriötä aiheuttavien toimintojen poistuttua. Vihdintien varren korttelit on muutosperiaatteissa osoitettu työpaikkakäyttöön.

Helsingin yleiskaavassa 2016 Pitäjänmäen yritysalue on junaradan eteläpuolella Vihdintien varressa osoitettu toimitila-alueeksi noudattaen alueen maankäytön muutosperiaatteita. Toimitila-alue ei ole tarkoitettu asumiseen. Toimitila-aluevaraus on tarkoitettu tulkittavaksi siten, että se rajautuu Vihdintiehen. Toimitila-alueen asemakaavan muuttaminen asumisen mahdollistamiseksi Vihdintien länsireunassa ei siten olisi yleiskaavan mukainen.

Pitäjänmäen yritysalueen eteläosa on jo kehittynyt suunnitteluperiaatteiden ja yleiskaavan ohjaamana asuntopainotteiseen suuntaan. Rantaradan eteläpuolisella alueella, erityisesti Kutomotien ympäristössä, suuri osa suunnitteluperiaatteiden sallimasta muutospotentiaalista asuinrakentamiseen on jo toteutunut tai näitä alueita koskevat asemakaavat ovat voimassa. Muutosten myötä tullut rakentaminen on ollut siis suurelta osin asuntovaltaista, eikä uutta työpaikkarakentamista ole merkittävästi tullut uusien asuntokortteleiden kivijalkaliiketoja lukuun ottamatta. Vaikka yksityiselle maalle viime vuosina kaavoitetuissa

hankkeissa suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on ollut toiminnoiltaan monipuolisesti sekoittunut kaupunkirakenne, on muuta kuin asuinkerrosalaa näissä hankkeissa syntynyt keskimäärin vain 9 %. Uudisrakentamisessa hankekohtaisen sekoittuneisuuden saavuttamisen haaste on Pitäjänmäessä muun kuin asutokerrosalan kysynnän epävarmuuden vuoksi hyvin haasteellista. Muutosten myötä alueen teollisuus- ja toimitalatonttien kerrosalaa on poistunut n. 101 000 k-m². Lähivuosien muutoshankkeissa on edelleen n. 35 000 k-m² työpaikkakerrosalaa vaihtumassa pääosin asumiseen. Vähennys tulee olemaan yhteensä yli 250 000 k-m², kun yleiskaavan ja suunnitteluperiaatteiden mukaisesti myös Valimon ja Valion alueen muutos asuntovaltaiseksi alueeksi on toteutuksessa 2020-luvun aikana.

Pitäjänmäen yritysalueella on viime vuosina ollut suhteellisen korkea toimistotilojen vajaakäyttö (vuoden 2022 lopussa noin 24 %). Pitäjänmäen alueelle on myös tyypillistä, että toimistotiloja sijaitsee paljon pääkäyttötarkoitukseltaan tuotannollisissa rakennuksissa ja teollisuusrakennuksissa. Teollisuus- ja tuotantokäytössä olevissa tiloissa puolestaan vajaakäyttö on koko Helsingin osalta erittäin alhainen, noin 3 %. Tämä koskee myös Pitäjänmäen aluetta, jossa on aktiivisessa markkinoinnissa runsaasti toimistokohteita, mutta huomattavasti vähemmän tuotannollista tai varastotilaa (vajaakäyttötiedot Catella Oy). Toimistojen markkinaehtoista kysyntää koskevan selvityksen mukaan Pitäjänmäen yritysalue näyttäytyy maltillisen kysynnän alueena, jossa arvioitu vuokrataso ja kysyntätilanne vaikuttavat uudisrakentamisen toteutumiseen.

Vihdintien varteen on kuitenkin vuosina 2017–2019 rakennettu uusia toimistotaloja (mm. Peabin pääkonttori) ja tähän rakennuskokonaisuuteen kuuluvat, lähimpänä Haagan liikenneympyrää sijaitsevat kaksi toimitilatonttia ovat rakennuslupavaiheessa. Yritysalueella on myös useita kohteita, joissa kiinteistöjä on peruskorjattu ja saatu näin houkutteltua uusia vuokralaisia. Raide-Jokeri aloitti liikennöinnin syksyllä 2023. Tämä voi vaikuttaa alueen toimitilojen houkuttelevuuteen merkittävästi.

Pitäjänmäen vuonna 2014 valmistuneiden muutosperiaatteiden linjattiin toimivan yritysalueen asemakaavanmuutosten pohjana seuraavan kymmenvuotiskauden ajan. Yleiskaava on yhteneväinen muutosperiaatteiden kanssa, ja keskeinen osa yritysalueesta on siinä merkitty toimitila-alueeksi. Vihdintiehen ja yleiskaavan C2-alueeseen rajautuvien toimitilakortteleiden muuttaminen suoraan yleiskaavan perusteella esimerkiksi asumiseen aiheuttaisi väistämättä vaikutuksia koko yritysalueeseen ja sen toimivuuteen. Ennen kaikkea vaikutukset kohdistuisivat alueen teollisten yritysten logistisen ja tuotannollisen toiminnan ajoittumisen mahdollisuuteen esim. ilt-, yö- tai varhaisen aamun tunteihin,

sekä kookkaiden erikoiskuljetusten tilanteeseen. Joissakin tapauksissa olemassa olevat teollisuustoiminnot voivat estää asumiseen tähtäävän maankäytön edellytykset. Muutokset edellyttäisivät elinkeinopoliittista harkintaa, yritys- ja ympäristövaikutusten arviointia, vuoropuhelua yritysten ja kiinteistönomistajien kanssa sekä elinkeinopoliittista linjausta koko Pitäjänmäen yritysalueen tulevaisuudesta.

Kaupunkistrategia ja elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle

Kaupunkistrategiassa 2021–2025 linjataan, että monipuolisen elinkeinorakenteen vahvistamiseksi kaupungin tulisi pystyä myös jatkossa tarjoamaan tontteja ja muita sijaintipaikkoja erityisesti esikaupunkialueilta tuotannollisille ja luovien alojen yrityksille. Tällaisten yritysten toiminnassa aluetta tarvitaan esimerkiksi tavarankuljetuksen ja logistiikan tai asiakasliikenteen tarpeisiin tai niiden toiminta asettaa muutoin tilalle erityisiä vaatimuksia.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto hyväksyi 14.3.2022 Elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle (ELMA). Linjausten mukaan kaupunki huolehtii omilla toimenpiteillään mm. siitä, että Helsingissä on jatkossakin tarjolla markkinalähtöistä kysyntää ja yritysten tarpeita vastaavia sijoittumismahdollisuuksia – tiloja, tontteja ja alueita – nykyiselle ja uudella tyylillä yritystoiminnalle niin kantakaupungissa kuin lähiöissäkin menestyvän yritystoiminnan ja monipuolisen elinkeinorakenteen turvaamiseksi.

Kaupungin tulee myös seurata aikaisempaa systemaattisemmin yritystoiminnan tulevaisuuden muutosskenaarioita ja niiden maankäytölle asettamia tarpeita ja haasteita sekä ottaa ajoissa huomioon esille nousevat muutostarpeet maankäytön suunnittelussa. Lisäksi linjausten mukaan kaupunki kehittää olemassa olevia yritysalueita esikaupunkialueilla monimuotoisesti elinkeinopoliittikan ja yritystoiminnan tarpeista lähtien, säilyttäen alueet pääosin nykyisessä laajuudessaan. Edelleen kaavoitettaessa asuinalueita ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman yritystoiminnan läheisyyteen kaupunki huolehtii siitä, että uudet asuinalueet eivät aiheuta suhteetonta haittaa olemassa olevalle yritystoiminnalle. Asumisen sijoittaminen jo olemassa olevien yritysalueiden viereen on monesti johtanut valituksiin asukkaiden taholta, minkä lisäksi riski erityisesti kevyen ja raskaan liikenteen välisille onnettomuuksille on kasvanut.

Johtopäätös ja jatkotoimenpiteet

On perusteltua käynnistää koko Pitäjänmäen yritysalueita koskien tarvittavat selvitykset ja valmistelut, jotka mahdollistavat ensi valtuustokaudella alueen osayleiskaavoituksen tavoitteena sen kehittäminen sekä yritystoimintaa että asumista palvelemaan. Jatkosuunnittelussa huo-

lehditaan siitä, että työpaikat säilyvät Pitäjänmäen yritysalueella, joka on läntisen Helsingin merkittävin työpaikkakeskittymä. Lisäksi vältetään teollisuusalueen ja asuinalueen sekoittamista. Näin voidaan asuntorakentamisessa huomioida asumisen tarpeet ja yritysalueen osalta yritysten tarpeet etenkin logistiikan kannalta.

Lautakunta katsoi, että alueen muutosten suunnittelun alkuvaiheessa järjestetään yhteistapaaminen alueen yritysten ja kiinteistönomistajien kanssa, jotta varmistetaan, että yritysten tarpeet tulevat huomioiduksi, erityisesti tarvittavien kuljetusreittien turvaaminen.

Esitys on lautakunnan esityksen mukainen. Esittelijä toteaa lisäksi, että kyseinen, aloitteessa tarkoitettu alue on olennainen osa Länsi-Helsingin pikaraitiotien vaikutusalueetta. Myös Länsi-Haagan asema-kaavoitus on aloitettu. Alueen asukkaiden toiveena on ollut, että osa Vihdintien itäpuolen virkistys- ja metsäalueisiin kohdistuvasta asuinrakentamispaineesta voitaisiin sijoittaa tien länsipuolelle eli osin aloitteen tarkoittamalle Pitäjänmäen yritysalueelle.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan, jos kaupunginvaltuusto päättää palauttaa aloitevastauksen uudelleen valmisteltavaksi, aloite on esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa palauttamispäätöksestä. Tämän aloitteen osalta kahdeksan kuukauden määräaika umpeutuu 24.1.2024

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.09.2022 Kivekäs Otso Aloite Valimon itäreunan rakentamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.12.2023 § 772

HEL 2022-011203 T 00 00 03

Päätös

08.01.2024

Asia/8

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.12.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

02.05.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

24.04.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.09.2023 § 492

HEL 2022-011203 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Otso Kivekkään valtuustoaloitteesta koskien Valimon itäreunan rakentamista. Aloitteessa ehdotetaan, että Valimon toimitila-alueen Vihdintien ja Pitäjänmäentien puoleisen reunan kaavoittamista sekoittuneeksi kaupunkirakenteeksi arvioidaan siinä laajuudessa kuin yleiskaava sen mahdollistaa. Valimon itäreunalla on aloitteessa tarkoitettu Pitäjänmäen yritysalueen kortteleita Vihdintien varressa.

Pitäjänmäen yritysalue on kaupungin suurin työpaikka-alue kantakaupungin jälkeen ja läntisen Helsingin merkittävin työpaikkakeskittymä. Pitäjänmäen yritysalue koostuu useasta eri luonteisesta kokonaisuudesta, joilla on vaihteleva yritys rakenne aina pienistä tuotannollisista toimijoista merkittäviin kansainvälisiin suuryrityksiin asti.

Vihdintiehen rajautuvalla Valimon alueen itäreunalla on sekä toimisto- että teollisuuskiinteistöjä. Alueen Valimon seisakkeen puoleinen pohjoispää on pääasiassa yksityistä maanomistusta, eteläosassa maanomistus on kaupungilla. Höyläämötien ja Vihdintien välisellä alueella suurin osa vuokrasopimuksista on voimassa 2040–2070-luvuille. Tällä alueella on hyvin kirjava joukko erilaista yritystoimintaa elintarviketuo-

tannosta isoihin ohjelmistoalan yrityksiin, lukuisia pienyrityksiä sekä mm. liikuntapalveluita ja lounasravintoloita. Yritys- ja toimipaikkarekisterin 2020 perusteella tällä alueella on noin 300 yritysten toimipaikkaa.

Pitäjänmäen yritysalueella on voimassa vuonna 2014 hyväksytyt maankäytön muutosperiaatteet. Periaatteissa osoitettiin työpaikka-alueena edelleen säilyvät alueet, toiminnoiltaan sekoittuneet alueet, asuntoalueet sekä sellaiset alueet, jotka voivat muuttua toiminnoiltaan sekoittuneiksi nykyisten ympäristöhäiriötä aiheuttavien toimintojen poistuttua. Vihdintien varren korttelit on muutosperiaatteissa osoitettu työpaikkakäyttöön.

Helsingin yleiskaavassa 2016 Pitäjänmäen yritysalue on junaradan eteläpuolella Vihdintien varressa osoitettu toimitila-alueeksi noudattaen alueen maankäytön muutosperiaatteita. Toimitila-alue ei ole tarkoitettu asumiseen. Toimitila-aluevaraus on tarkoitettu tulkittavaksi siten, että se rajautuu Vihdintiehen. Toimitila-alueen asemakaavan muuttaminen asumisen mahdollistamiseksi Vihdintien länsireunassa ei siten olisi yleiskaavan mukainen.

Pitäjänmäen yritysalueen eteläosa on jo kehittynyt suunnitteluperiaatteiden ja yleiskaavan ohjaamana asuntopainotteiseen suuntaan. Rantaradan eteläpuolisella alueella, erityisesti Kutomotien ympäristössä, suuri osa suunnitteluperiaatteiden sallimasta muutospotentialista asuinrakentamiseen on jo toteutunut tai näitä alueita koskevat asemakaavat ovat voimassa. Muutosten myötä tullut rakentaminen on ollut siis suurelta osin asuntovaltaista, eikä uutta työpaikkarakentamista ole merkittävästi tullut uusien asuntokortteleiden kivijalkaliiketiljoja lukuun ottamatta. Vaikka yksityiselle maalle viime vuosina kaavoitetuissa hankkeissa suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on ollut toiminnoiltaan monipuolisesti sekoittunut kaupunkirakenne, on muuta kuin asuinkerrosalaa näissä hankkeissa syntynyt keskimäärin vain 9 %. Uudisrakentamisessa hankekohtaisen sekoittuneisuuden saavuttamisen haaste on Pitäjänmäessä muun kuin asuntokerrosalan kysynnän epävarmuuden vuoksi hyvin haasteellista. Muutosten myötä alueen teollisuus- ja toimitilatonttien kerrosalaa on poistunut n. 101 000 k-m². Lähivuosien muutoshankkeissa on edelleen n. 35 000 k-m² työpaikkakerrosalaa vaihtumassa pääosin asumiseen. Vähennys tulee olemaan yhteensä yli 250 000 k-m², kun yleiskaavan ja suunnitteluperiaatteiden mukaisesti myös Valimon ja Valion alueen muutos asuntovaltaiseksi alueeksi on toteutuksessa 2020-luvun aikana.

Pitäjänmäen yritysalueella on viime vuosina ollut suhteellisen korkea toimistotilojen vajaakäyttö (vuoden 2022 lopussa noin 24 %). Pitäjänmäen alueelle on myös tyypillistä, että toimistotiloja sijaitsee paljon pääkäyttötarkoitukseltaan tuotannollisissa rakennuksissa ja teollisuus-

rakennuksissa. Teollisuus- ja tuotantokäytössä olevissa tiloissa puolestaan vajaakäyttö n koko Helsingin osalta erittäin alhainen, noin 3 %. Tämä koskee myös Pitäjänmäen aluetta, jossa on aktiivisessa markkinoinnissa runsaasti toimistokohteita, mutta huomattavasti vähemmän tuotannollista tai varastotilaa (vajaakäyttötiedot Catella Oy). Toimistojen markkinaehtoista kysyntää koskevan selvityksen mukaan Pitäjänmäen yritysalue näyttäytyy maltillisen kysynnän alueena, jossa arvioitu vuokrataso ja kysyntätilanne vaikuttavat uudisrakentamisen toteutumiseen.

Vihdintien varteen on kuitenkin vuosina 2017–2019 rakennettu uusia toimistotaloja (mm. Peabin pääkonttori) ja tähän rakennuskokonaisuuteen kuuluvat, lähimpänä Haagan liikenneympyrää sijaitsevat kaksi toimitilatonttia ovat rakennuslupavaiheessa. Yritysalueella on myös useita kohteita, joissa kiinteistöjä on peruskorjattu ja saatu näin houkutteltua uusia vuokralaisia. Raide-Jokeri aloittaa liikennöinnin arviolta syksyllä 2023. Tämä voi vaikuttaa alueen toimitilojen houkuttelevuuteen merkittävästi.

Pitäjänmäen vuonna 2014 valmistuneiden muutosperiaatteiden linjattiin toimivan yritysalueen asemakaavanmuutosten pohjana seuraavan kymmenvuotiskauden ajan. Yleiskaava on yhteneväinen muutosperiaatteiden kanssa, ja keskeinen osa yritysalueesta on siinä merkitty toimitila-alueeksi. Vihdintiehen ja yleiskaavan C2-alueeseen rajautuvien toimitilakortteleiden muuttaminen suoraan yleiskaavan perusteella esimerkiksi asumiseen aiheuttaisi väistämättä vaikutuksia koko yritysalueeseen ja sen toimivuuteen. Ennen kaikkea vaikutukset kohdistuisivat alueen teollisten yritysten logistisen ja tuotannollisen toiminnan ajoittamisen mahdollisuuteen esim. ilta-, yö- tai varhaisen aamun tunteihin, sekä kookkaiden erikoiskuljetusten tilanteeseen. Joissakin tapauksissa olemassa olevat teollisuustoiminnot voivat estää asumiseen tähtäävän maankäytön edellytykset. Muutokset edellyttäisivät elinkeinopoliittista harkintaa, yritys- ja ympäristövaikutusten arviointia, vuoropuhelua yritysten ja kiinteistönomistajien kanssa sekä elinkeinopoliittista linjausta koko Pitäjänmäen yritysalueen tulevaisuudesta.

Kaupunkistrategia ja elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle

Kaupunkistrategiassa 2021–2025 linjataan, että monipuolisen elinkeinorakenteen vahvistamiseksi kaupungin tulisi pystyä myös jatkossa tarjoamaan tontteja ja muita sijaintipaikkoja erityisesti esikaupunkialueilta tuotannollisille ja luovien alojen yrityksille. Tällaisten yritysten toiminnassa aluetta tarvitaan esimerkiksi tavarankuljetuksen ja logistiikan tai asiakasliikenteen tarpeisiin tai niiden toiminta asettaa muutoin tilalle erityisiä vaatimuksia.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto hyväksyi 14.3.2022 Elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle (ELMA). Linjausten mukaan kaupunki huolehtii omilla toimenpiteillään mm. siitä, että Helsingissä on jatkossakin tarjolla markkinalähtöistä kysyntää ja yritysten tarpeita vastaavia sijoittumismahdollisuuksia – tiloja, tontteja ja alueita – nykyiselle ja uudenlaiselle yritystoiminnalle niin kantakaupungissa kuin lähiöissäkin menestyvän yritystoiminnan ja monipuolisen elinkeinorakenteen turvaamiseksi.

Kaupungin tulee myös seurata aikaisempaa systemaattisemmin yritystoiminnan tulevaisuuden muutosskenaarioita ja niiden maankäytölle asettamia tarpeita ja haasteita sekä ottaa ajoissa huomioon esille nousevat muutostarpeet maankäytön suunnittelussa. Lisäksi linjausten mukaan kaupunki kehittää olemassa olevia yritysalueita esikaupunkialueilla monimuotoisesti elinkeinopolitiikan ja yritystoiminnan tarpeista lähtien, säilyttäen alueet pääosin nykyisessä laajuudessaan. Edelleen kaavoitettaessa asuinalueita ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman yritystoiminnan läheisyyteen kaupunki huolehtii siitä, että uudet asuinalueet eivät aiheuta suhteetonta haittaa olemassa olevalle yritystoiminnalle. Asumisen sijoittaminen jo olemassa olevien yritysalueiden viereen on monesti johtanut valituksiin asukkaiden taholta, minkä lisäksi riski erityisesti kevyen ja raskaan liikenteen välisille onnettomuuksille on kasvanut.

Johtopäätös ja jatkotoimenpiteet

On perusteltua käynnistää koko Pitäjänmäen yritysalueetta koskien tarvittavat selvitykset ja valmistelut, jotka mahdollistavat ensi valtuustokaudella alueen osayleiskaavoituksen tavoitteena sen kehittäminen sekä yritystoimintaa että asumista palvelemaan. Jatkosuunnittelussa huolehditaan siitä, että työpaikat säilyvät Pitäjänmäen yritysalueella, joka on läntisen Helsingin merkittävin työpaikkakeskittymä. Lisäksi vältetään teollisuusalueen ja asuinalueen sekoittamista. Näin voidaan asuntorakentamisessa huomioida asumisen tarpeet ja yritysalueen osalta yritysten tarpeet etenkin logistiikan kannalta.

Lautakunta katsoi, että alueen muutosten suunnittelun alkuvaiheessa järjestetään yhteistapaaminen alueen yritysten ja kiinteistönomistajien kanssa, jotta varmistetaan että yritysten tarpeet tulevat huomioiduksi, erityisesti tarvittavien kuljetusreittien turvaaminen.

Käsittely

26.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sameli Sivonen: Lisätään lausuntoehdotukseen seuraavaa: "Lautakun-

08.01.2024

ta katsoo, että alueen muutosten suunnittelun alkuvaiheessa järjestetään yhteistapaaminen alueen yritysten ja kiinteistönomistajien kanssa, jotta varmistetaan että yritysten tarpeet tulevat huomioiduksi, erityisesti tarvittavien kuljetusreittien turvaaminen."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sameli Sivosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

19.09.2023 Pöydälle

28.03.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

21.03.2023 Pöydälle

14.03.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Elina Luukkonen, erityisasiantuntija: 09 310 37073
elina.luukkonen(a)hel.fi
Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 24.05.2023 § 129

HEL 2022-011203 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

24.05.2023 Palautettiin

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinnan todettiin olevan esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn yleislausekejääviyden (hallintolain 28.1 § kohta 7) vuoksi.

Valtuutettu Pia Pakarinen ehdotti valtuutettu Ville Jalovaaran kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että vältetään teollisuusalueen ja asuinalueen sekoittamista. Näin voidaan asuntorakentamisessa huomioida asumisen tarpeet ja yritysalueen osalta yritysten tarpeet etenkin logistiikan kannalta.

6 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Pia Pakarisen palautusehdotus

Jaa-äännet: 39

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Paavo Arhinmäki, Nita Austero, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anna Karhumaa, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Petra Malin, Tuomas Nevanlinna, Maria Ohisalo, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 43

Mukhtar Abib, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Jussi Hallaaho, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Martina Houtsonen, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen

Tyhjä: 1

Pentti Arajärvi

Poissa: 2

Outi Alanko-Kahiluoto, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

§ 9

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Kansallismuseon suojelemisesta rakennusperintölain nojalla ja ehdotetuista suojelumääräyksistä

HEL 2023-013067 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle (ELY-keskukselle) seuraava lausunnon:

Museovirasto on tehnyt esityksen ELY-keskukselle Kansallismuseon suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla ja tehnyt samalla esityksen suojelun kohdentamisesta ja suojelumääräyksistä. ELY-keskus on pyytänyt kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä ja suojelumääräyksistä.

Kaupunginhallitus totesi, että Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja määräykseksi on perusteltu ja kattava, eikä kaupunginhallituksella ole siihen huomautettavaa.

Kaupunginhallitus katsoi, että rakennusten (museon päärakennus, piharakennus Vaunuvaja ja porttirakennus Häkälä), muurin sekä pihapuiston suojeleminen lailla rakennusperinnön suojelemisesta turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Siten suojeleminen voidaan kohdentaa nykyistä yksityiskohtaisemmin ja selkeämmin sekä antaa kohteelle suojelumääräykset. Näin saadaan pysyvä suojeluratkaisu, jolloin suojelun kohdentamisen harkintaa ei tarvitse avata uudelleen jokaisen tulevan korjaus- ja muutoshankkeen yhteydessä. Ehdotetut suojelumääräykset varmistavat yksityiskohtaisen suojelun toteutumisen sisä- ja ulkotiloissa sekä pihapuiston alueella. Esityksessä on erikseen mainittu muun muassa mahdollisuus kattaa sisäpihat asemakaavan määräyksiin perustuen. Rakennusperintölailla suojeleminen on voimassa olevan asemakaavan tavoitteiden mukaista eikä haittaa kaavoitusta.

Suomen kansallismuseo – käsittäen päärakennuksen, piharakennuksen (Vaunuvaja), porttirakennuksen (Häkälä) ja muurin – on suojeltu valtioneuvoston päätöksellä 18.9.1980 valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (278/1965, myöh. 480/1985) nojalla. Suojelu ei koske pihapuiston aluetta.

Asetuksen nojalla tehty suojelupäätös ei sisällä erityisiä määräyksiä tai suojelun kohdentamista, joten rakennukset ovat kokonaisuudessaan

suojeltuja niin ulkoasultaan kuin sisätiloiltaan. Suojelu on kokonaisvaltaista käsittäen mm. eri aikoina tehdyt muutokset, myös suojelupäätöksen jälkeen tehdyt. Suojelun toteutuminen ratkaistaan asetuksen säädösten perusteella aina kunkin korjaus- tai muutoshankkeen yhteydessä Museovirastoa kuullen. Asetus kumottiin, kun laki rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010) säädettiin, mutta sen nojalla tehty suojelupäätös on voimassa, kunnes suojelusta on tehty rakennusperintölain mukainen lainvoimainen päätös. Asemakaava ei ohita asetukseen tai rakennusperintölakiin perustuvaa suojelupäätöstä.

Suomen kansallismuseo kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY) ja on nimetty Museoviraston RKY 2009- kohdeluettelossa nimellä Etu-Töölön kaupunginosa.

Kaavoitustilanne

Kansallismuseo sijaitsee 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelissa 13422, osoitteessa Mannerheimintie 34.

Helsingin yleiskaavassa 2016 kortteli kuuluu liike- ja palvelukeskustan C1 eli keskustatoimintojen alueeseen, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Rakennusten maantasokerrokset ja kadulle avautuvat tilat on osoitettava pääsääntöisesti liiketilaksi. Alue on kävelypainotteinen. Sitä koskevat myös yleiskaavan teemakartan Kulttuuriympäristöt ja pääkartan merkinnät, jotka osoittavat valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristökohteet.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealue. Maanalaisessa yleiskaavassa alueelle on merkitty nykyinen maanalainen tila ja tunneli. Alueen kautta on osoitettu tilavaraus ohjeellisen suunnitellun maanalaisen tilan ja teknisen huollon tunnelille.

Alueella voimassa oleva asemakaavan muutos nro 12677 on tullut voimaan 15.2.2023. Kaava on räätälöity mahdollistamaan Kansallismuseon laajentamisen pohjoisen pihapuiston puolelle maan alle, voittaneen kilpailuehdotuksen perusteella. Kaavaa on tehty tiiviissä yhteistyössä Museoviraston ja kaupunginmuseon kanssa. Museovirasto on antamassaan kaavan ehdotusvaiheen lausunnossa todennut muun muassa, että asetukseen tai rakennusperintölakiin perustuva suojelupäätös on ensisijainen asemakaavaan nähden. Tämä on todettu asianmukaisesti kaavan srs-määräyksessä. Kaavassa on otettu hyvin huomioon uudisrakennuksen sijoittuminen arvokkaaseen korttelikokonaisuuteen, suojeltava pihan osa, säilytettävät puurivit sekä piha- ja ulkoalueita koskevat yleismääräykset, jotka turvaavat hyvin korttelikoko-

08.01.2024

Asia/9

naisuuden arvokkaan ympäristön säilymisen. Suojelun taso on riittävä ajatellen myös sitä, että pihan suojeleminen sisällytetään rakennusperintölain nojalla annettavaan päätökseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.10.2023, saate
- 2 Lausuntopyyntö 16.10.2023
- 3 Lausuntopyyntö 16.10.2023, liite, suojeluesitys
- 4 Lausuntopyyntö 16.10.2023, liite, pohjakaaviot
- 5 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginhallitukselle, ELY-keskuksen lausuntopyyntö Kansallismuseon suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla ja Museoviraston suojelemääräyksistä, allekirjoitettu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt kaupungin lausuntoa Museoviraston tekemästä esityksestä Kansallismuseon suojelemiseksi rakennusperintölain (498/2010) nojalla entisen valtioneuvoston asetuksella tapahtuneen suojelun sijaan, ja esityksestä suojelun kohdentamiseksi suojelemääräyksineen. Lausuntoa on pyydetty 15.1.2024 mennessä. Asiassa on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto 23.11.2023. Esitys on saadun lausunnon mukainen.

08.01.2024

Asia/9

Kaupunginmuseolta ei ole pyydetty lausuntoa, koska museoviranomaisten työnjaon mukaisesti Museovirasto vastaa valtion omistamien rakennusten suojeluasioista Helsingin kaupungin alueella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.10.2023, saate
- 2 Lausuntopyyntö 16.10.2023
- 3 Lausuntopyyntö 16.10.2023, liite, suojeluesitys
- 4 Lausuntopyyntö 16.10.2023, liite, pohjakaaviot
- 5 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginhallitukselle, ELY-keskuksen lausuntopyyntö Kansallismuseon suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla ja Museoviraston suojelumääräyksistä, allekirjoitettu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginmuseo

08.01.2024

Asia/10

§ 10

Tietosuojavastaavan haun hakujan jatkaminen

HEL 2023-013981 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 2 momentin nojalla jatkaa kaupunginkanslian hallinto-osaston tietosuojavastaavan viran hakuaikaa 2.1.2024 saakka. Samalla kaupunginhallitus päätti, että kyseiseen virkaan 18.12.2023 klo 16.00 mennessä tulleet 7 hakemusta otetaan huomioon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tietosuojavastaavan virka on ollut julkisesti haettavana 30.11-18.12.2023 Helsingin kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä, LinkedInin työpaikkailmoituksissa, Työmarkkinatorilla, Joblyssa, Oikotielä, Duunitorilla sekä Juristirekrytoinnissa. Näiden lisäksi rekrytoinnin markkinoinnissa käytettiin Helsingin Sanomien diginostoa, Duunitorin tehokampanjaa sekä laajennettua rekrytointi-ilmoitusta Kuntarekry -sivustolla.

Kaupunginhallituksen päätöksen 26.6.2017 § 701 mukaan viran kelpoisuusvaatimukset ovat ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto ja erinomainen suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito sekä tyydyttävä ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Määräajassa hakemuksen jätti 7 hakijaa, joista 3:lla on vaadittu muodollinen kelpoisuus.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 2 momentin nojalla virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomaisen voi perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo, että tietosuojavastaavan viran hakuaikaa on perusteltua jatkaa edelleen 2.1.2024 saakka, koska virkaan oli tullut hakemuksia liian vähäinen määrä, jotta onnistunut rekrytointi kaupungin kannalta merkittävään ja painoarvoltaan tärkeään virkaan mahdollistuu.

Hakuajan jatkamisesta on tiedotettu virkaa tähän mennessä hakeneille, joiden hakemukset otetaan edelleen huomioon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 678

HEL 2023-013981 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi ***** eroilmoituksen kaupunginkanslian tietosuojavastaavan virasta 1.12.2023 alkaen. Samalla kaupunginhallitus kehottaa kaupunginkansliaa käynnistämään hakumenettelyn kaupunginkanslian tietosuojavastaavan viran täyttämiseksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Sari Sohlberg, tiedonhallintapäällikkö, puhelin: 09 310 64438
sari.sohlberg(a)hel.fi

08.01.2024

Asia/11

§ 11

Valtuutettu Björn Månssonin toivomusponsi pienveneilijöiden tarpeiden huomioon ottamisesta Hermanninrannan asemakaavan jatkosuunnittelussa

HEL 2023-003779 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 15.3.2023 § 73 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Månsson Björn, toivomusponsi, Kvsto 15.3.2023
- 2 Liite_Hermanninranta
- 3 Liite_Verkkosaari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 15.3.2023 § 73 Hermanninrannan asemakaavaehdotuksen nro 12760 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan, valtuutettu Björn Månssonin esittämän toivomusponnen: Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta ottaa pienveneilijöiden tarpeet jatkosuunnittelussa huomioon.

Ponnesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 24.10.2023. Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa saatuihin lausuntoihin perustuen, että merellinen Helsinki tarjoaa hyvät mahdollisuudet veneilyyn. Kaupungissa on

kymmeniä venesatamia ja noin 14 500 venepaikkaa. Merellisen strategian 2030 mukaan merellisten palveluiden ja virkistymismahdollisuuksien tulee olla kaikkien ulottuvilla. Lisäksi Helsinki vaalii arvokasta meriluontoaan. Kalasataman alueella on pyritty kaupunkistrategian mukaisesti mahdollistamaan pienveneilyn edellytykset ympäristön rajoitukset huomioon ottaen.

Hermannin rantapuisto

Hermanninrannan asemakaavassa rantapuistoon on varattu pienveneilyä palvelemaan veneiden talvisäilytysalue lähes samaan kohtaan, mihin se oli osoitettu aikaisemmassakin asemakaavassa. Vanhan asemakaavan mukaisen talvisäilytysalueen pinta-ala on reilut 2,4 hehtaaria. Voimassa olevassa Hermanninrannan asemakaavassa talvisäilytysalueen koko on puolestaan vajaat 2,1 hehtaaria. Talvisäilytysalueen pienenemisestä huolimatta hyvällä suunnittelulla on mahdollista parantaa sen toimivuutta. Alueella oli ennen myös Helsingin Sataman varastokenttä. Sataman luovuttua kentästä myös sitä on käytetty veneiden talvisäilytykseen. Hermanninrannan asemakaavassa varastokentän tilalle on osoitettu asuntorakentamista ja puistoaluetta. Kaavamerkinnän mukaan veneitä ei saa säilyttää alueella kesällä. Jatkosuunnittelun tavoitteena on mahdollistaa veneiden talvisäilytys alueella, joka kesäisin toimisi myös viihtyisänä puistona.

Osa Hermannin rantapuistosta kuuluu Kyläsaaren alueeseen, jonka kaavoitusta ei ole vielä aloitettu. Molemmista alueista on kuitenkin laadittu yhteinen yleisten alueiden yleissuunnitelma, jonka mukaan rantapuiston rannimmainen osa säilytetään luonnonmukaisena biodiversiteettipuistona. Alueesta on, arviolta vuonna 2025, tarkoitus järjestää maisema-arkkitehtuurikilpailu, jonka kilpailuryhmissä tulee olla mukana myös biologeja. Luonnon monimuotoisuuden kehittämisen lisäksi kilpailulla etsitään ratkaisuja mm. alueen tulvimisen ja virkistyskäytön yhteensovittamiseen. Rakenteellisia ratkaisuja alueen käytettävyyteen voivat olla esimerkiksi erilaiset laiturit tai sillat, joihin voi liittyä soutuveneiden, kanoottien tai sup-lautojen rantautumispaikkoja. Alueen maaperä on kuitenkin huonoa suurempien kiinteiden rakenteiden kannalta.

Verkkosaaren venesatama

Laajemmin pienveneilyä alueella tulee palvelemaan Verkkosaaren alueelle kaavoitettu venesatama. Verkkosaaren pohjoisosan asemakaava mahdollistaa noin 300 venepaikan lisäksi kelluvan uimalan ja kelluvan palvelurakennuksen, esimerkiksi venekerhotilan toteuttamisen. Kalasatamaan Kulosaaren sillan pohjoispuolelle ei ole tulossa muuta venesatamaa, joten Verkkosaaren venesatama vastaa pohjoisen Kalasataman venepaikkatarpeeseen. Vesisyvyydestä ja Kulosaarensillasta johtuen

alueella ei voida järjestää paikkoja purjeveneille. Kaavamääräysten mukaan ennen venesataman käyttöönottoa tulee varmistaa, että Vanhankaupunginlahden Natura-alueen raja on merkitty maastoon nykyistä näkyvämmiin niin, että tahaton liikkuminen vesialueella estyy. Lisäksi venesataman alueelle tulee asentaa opasteita, joissa sataman käyttäjille selkeästi ilmaistaan luonnonsuojelun vesialueen käytölle asettamat rajoitukset.

Vanhankaupunginlahden luontoarvot

Vanhankaupunginlahden luontoarvot aiheuttavat rajoitteita pienveneilysin alueella. Yleiskaavan 2016 Natura-arvioinnissa todetaan Vanhankaupunginlahden lintuveden osalta, haitallisten vaikutusten lieventämiseksi, että veneilyä ja muuta vesialueiden virkistyskäyttöä tulisi rajoittaa ja ohjata ainakin pesimäaikana käyttökieltoin ja opastein. Verkkosaa-reen suunniteltu venesatama ei kuitenkaan asemakaavan selostuksen mukaan ulotu linnustoltaan arvokkaiksi inventoiduille alueille, ja veneilyreitit suuntautuvat ensisijaisesti niiltä pois päin.

Veneilyn aiheuttamia häiriöitä Vanhankaupunginlahden lintuveden Natura-alueeseen on jo nykyisin vähennetty Vanhankaupungin selän alueella voimassa olevalla veneilyä koskevalla nopeusrajoituksella 10 km/h. Lisäksi vesiskootteriliikenne on kokonaan kielletty. Natura-alue on osittain merkitty maastoon poijuin, jotta suojelualueesta ja sen sijainnista ollaan tietoisia. Suojelualueen suuntaan ei jatku veneilyyn sopivia reittejä. Lisäksi suojelualue on vesisyvyydeltään matalaa eikä siksi ole houkutteleva kohde veneilyyn. Kesällä 2016 hyväksytyssä Vanhankaupunginlahden Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa 2015 - 2024 veneilyn ja kalastuksen aiheuttamien uhkien torjumiseksi on esitetty valvonnan lisäämistä.

Veneiden talvisäilytyspaikkojen kehitys yleisesti

Kasvavassa ja tiivistyvässä kaupunkirakenteessa tila on rajallisin resurssi, josta monet eri käyttötarkoitukset kilpailevat. Käytännössä tämä ja markkinaehtoiseen suuntaan kehittyvä hinnoittelu tulevat myös aiheuttamaan veneiden talvisäilytyspaikkojen siirtymistä osin kauemmas Helsingin ydinalueilta ja myös Helsingin seudun muihin kuntiin. Koska talvisäilytyspaikoilla venesatamassa tai sen läheisyydessä on veneilyharrastuksen kannalta monia etuja, tällaisia talvisäilytyspaikkoja tulee pyrkiä jatkossakin mahdollistamaan.

Asian käsittely

Esittelijä toteaa, että lautakunta teki 24.10.2023 toimialan pohjaesitykseen yksimielisesti viimeisessä lauseessa olevan täydennyksen "Koska talvisäilytyspaikoilla venesatamassa tai sen läheisyydessä on veneily-

harrastuksen kannalta monia etuja, tällaisia talvisäilytyspaikkoja tulee pyrkiä jatkossakin mahdollistamaan." Esittelijä pitää täydennystä perusteltuna, joten vastausesitys on lautakunnan esityksen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Månsson Björn, toivomusponsi, Kvsto 15.3.2023
- 2 Liite_Hermanninranta
- 3 Liite_Verkkosaari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Ponnien ehdottaja

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 24.10.2023 § 528

HEL 2023-003779 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa esitetään, että Hermanninrannan jatkosuunnittelussa tulee selvittää mahdollisuudet pienveneilijöiden tarpeiden huomioon ottamiseksi.

Merellinen Helsinki tarjoaa hyvät mahdollisuudet veneilyyn. Kaupungissa on kymmeniä venesatamia ja noin 14 500 venepaikkaa. Merellisen strategian 2030 mukaan merellisten palveluiden ja virkistymismahdolli-

suuksien tulee olla kaikkien ulottuvilla. Lisäksi Helsinki vaalii arvokasta meriluontoaan. Kalasataman alueella on pyritty kaupunkistrategian mukaisesti mahdollistamaan pienveneilyn edellytykset ympäristön rajoitukset huomioon ottaen.

Hermannin rantapuisto

Hermanninrannan asemakaavassa rantapuistoon on varattu pienveneilyä palvelemaan veneiden talvisäilytysalue lähes samaan kohtaan, mihin se oli osoitettu aikaisemmassakin asemakaavassa. Vanhan asemakaavan mukaisen talvisäilytysalueen pinta-ala on reilut 2,4 hehtaaria. Voimassa olevassa Hermanninrannan asemakaavassa talvisäilytysalueen koko on puolestaan vajaat 2,1 hehtaaria. Talvisäilytysalueen pienenemisestä huolimatta hyvällä suunnittelulla on mahdollista parantaa sen toimivuutta. Alueella oli ennen myös Helsingin Sataman varastokenttä. Sataman luovuttua kentästä myös sitä on käytetty veneiden talvisäilytykseen. Hermanninrannan asemakaavassa varastokentän tilalle on osoitettu asuntorakentamista ja puistoaluetta. Kaavamerkinnän mukaan kesällä veneitä ei saa säilyttää alueella. Jatkosuunnittelun tavoitteena on sovittaa talvisäilytys alueeseen, joka kesäisin toimisi myös viihtyisänä puistona.

Osa Hermannin rantapuistosta kuuluu Kyläsaaren alueeseen, jonka kaavoitusta ei ole vielä aloitettu. Molemmista alueista on kuitenkin laadittu yhteinen yleisten alueiden yleissuunnitelma, jonka mukaan rantapuiston rannimmainen osa säilytetään luonnonmukaisena biodiversiteettipuistona. Alueesta on arviolta vuonna 2025 tarkoitus järjestää maisema-arkkitehtuurikilpailu, jonka kilpailuryhmissä tulee olla mukana myös biologeja. Luonnon monimuotoisuuden kehittämisen lisäksi kilpailulla etsitään ratkaisuja mm. alueen tulvimisen ja virkistyskäytön yhteensovittamiseen. Rakenteellisia ratkaisuja alueen käytettävyyteen voivat olla esimerkiksi erilaiset laiturit tai sillat, joihin voi liittyä soutuveneiden, kanoottien tai sup-lautojen rantautumispaikkoja. Alueen maaperä on kuitenkin huonoa suurempien kiinteiden rakenteiden kannalta.

Verkkosaaren venesatama

Laajemmin pienveneilyä alueella tulee palvelemaan Verkkosaaren alueelle kaavoitettu venesatama. Verkkosaaren pohjoisosan asemakaava mahdollistaa noin 300 venepaikan lisäksi kelluvan uimalan ja kelluvan palvelurakennuksen, esimerkiksi venekerhotilan toteuttamiseksi. Kalasatamaan Kulosaaren sillan pohjoispuolelle ei ole tulossa muuta venesatamaa, joten Verkkosaaren venesatama vastaa pohjoisen Kalasataman venepaikkatarpeeseen. Vesisyvyydestä ja Kulosaarensillasta johdun alueella ei voida järjestää paikkoja purjeveneille. Kaavamääräysten mukaan ennen venesataman käyttöönottoa tulee varmistaa, että

Vanhankaupunginlahden Natura-alueen raja on merkitty maastoon nykyistä näkyvämmiin niin, että tahaton liikkuminen vesialueella estyy. Lisäksi venesataman alueelle tulee asentaa opasteita, joissa sataman käyttäjille selkeästi ilmaistaan luonnonsuojelun vesialueen käytölle asettamat rajoitukset.

Vanhankaupunginlahden luontoarvot

Vanhankaupunginlahden luontoarvot aiheuttavat rajoitteita pienveneilyyn alueella. Yleiskaavan 2016 Natura-arvioinnissa todetaan Vanhankaupunginlahden lintuveden osalta haitallisten vaikutusten lieventämiseksi, että veneilyä ja muuta vesialueiden virkistyskäyttöä tulisi rajoittaa ja ohjata ainakin pesimäaikana käyttökieltoin ja opastein. Verkkosaa-reen suunniteltu venesatama ei kuitenkaan asemakaavan selostuksen mukaan ulotu linnustoltaan arvokkaiksi inventoiduille alueille, ja veneilyreitit suuntautuvat ensisijaisesti niiltä pois päin.

Veneilyn aiheuttamia häiriöitä Vanhankaupunginlahden lintuveden Natura-alueeseen on jo nykyisin vähennetty Vanhankaupungin selän alueella voimassa olevalla veneilyä koskevalla nopeusrajoituksella 10 km/h. Lisäksi vesiskootteriliikenne on kokonaan kielletty. Natura-alue on osittain merkitty maastoon pojuin, jotta suojelualueesta ja sen sijainnista ollaan tietoisia. Suojelualueen suuntaan ei jatku veneilyyn sopivia reittejä. Lisäksi suojelualue on vesisyvyydeltään matalaa eikä siksi ole houkutteleva kohde veneilyyn. Kesällä 2016 hyväksytyssä Vanhankaupunginlahden Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa 2015 - 2024 veneilyn ja kalastuksen aiheuttamien uhkien torjumiseksi on esitetty valvonnan lisäämistä.

Veneiden talvisäilytyspaikkojen kehitys yleisesti

Kasvavassa ja tiivistyvässä kaupunkirakenteessa tila on rajallisin resurssi, josta kilpailee monia eri käyttötarkoituksia. Käytännössä tämä ja markkinaehtoiseen suuntaan kehittyvä hinnoittelu tulevat myös tarkoittamaan veneiden talvisäilytyspaikkojen siirtymisen osin kauemmas Helsingin ydinalueilta ja Helsingin seudun muihinkin kuntiin. Koska talvisäilytyspaikoilla venesatamassa tai sen läheisyydessä on veneilyharrastuksen kannalta monia etuja, tällaisia talvisäilytyspaikkoja tulee pyrkiä jatkossakin mahdollistamaan.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa.

Käsittely

24.10.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Katri Penttinen: Lisätään lausuntoehdotuksen toiseksi viimeisen kappaleen loppuun: "Koska talvisäilytyspaikoilla venesatamassa tai sen läheisyydessä on veneilyharrastuksen kannalta monia etuja, tällaisia talvisäilytyspaikkoja tulee pyrkiä jatkossakin mahdollistamaan."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Katri Penttisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

10.10.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Paula Hurme, maisema-arkkitehti: 09 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.10.2023 § 145

HEL 2023-003779 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta edellyttää, että Hermanninrannan jatkosuunnittelussa tulee huomioida pienveneilijöiden tarpeet.

Merellinen Helsinki tarjoaa hyvät mahdollisuudet veneilyyn. Kaupungissa on kymmeniä pienvenesatamia ja noin 14 500 venepaikkaa. Hermanninrannan asemakaavassa pienveneilyä palvelemaan on varattu veneiden talvisäilytysalue, joka kooltaan pitkälti vastaa nykyisin alueella olevaa talvisäilytysaluetta.

Hermanninrannan jatkosuunnittelussa tavoite on, että talvisäilytysalue palvelee kesäkaudella viihtyisänä puistona. Kaavamerkinnän mukaan veneitä ei saa kesällä säilyttää alueella. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kehottaa jatkosuunnittelussa erityisesti ratkaisemaan viihtyisän puistotilan ja talvisäilytyksen yhdistämiseen liittyviä haasteita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää sekä viihtyisää puistotilaa että talvisäilytysmahdollisuutta tärkeänä alueen toimivuuden ja asukkaiden hyvinvoinnin kannalta.

Osa Hermannin rantapuistosta kuuluu Kyläsaaren alueeseen, jonka kaavoitusta ei ole vielä aloitettu. Molemmista alueista on kuitenkin laa-

dittu yhteinen yleisten alueiden yleissuunnitelma. Suunnitelman mukaan rantapuiston rannimmainen osa säilytetään luonnonmukaisena alueena, ja sitä kehitetään jatkossa luonnon omien prosessien varassa kehittyväksi biodiversiteettipuistoksi. Uudenlaisesta puistokonseptista on tarkoitus järjestää maisema-arkkitehtuurikilpailu lähivuosina. Rantapuistossa tärkeänä elementtinä tulevat olemaan reitit, jotka täydentävät Helsingin rantareitistöä sekä Vanhankaupunginlahden kiertävää reittiä. Ranta-alueen maaperä on huonoa rakentamisen kannalta, ja pysyvien rakenteiden rakentaminen rantaan on hankalaa. Kilpailulla on tarkoitus hakea innovatiivisiakin ideoita rakenteellisten ratkaisujen löytämiseksi. Rakenteellisia ratkaisuja voivat olla esimerkiksi erilaiset laituri- tai silta-rakenteet, joita voidaan käyttää alueella kulkemiseen ja maisemien tarkkailuun. Näihin rakenteisiin voi liittyä myös esimerkiksi soutuveineiden, kanoottien tai sup-lautojen rantautumispaikkoja.

Laajemmin pienveneilyä alueella tulee palvelemaan Verkkosaaren alueelle kaavoitettu venesatama. Verkkosaaren pohjoisosan asemakaava mahdollistaa noin 300 venepaikan lisäksi kelluvan uimalan ja kelluvan palvelurakennuksen esimerkiksi venekerhotilan toteuttamisen. Kalasatamaan Kulosaaren sillan pohjoispuolelle ei ole tulossa muuta venesatamaa, joten Verkkosaaren venesatama vastaa pohjoisen Kalasataman venepaikkatarpeeseen. Vesisyvyydestä ja Kulosaarensillasta johtuen alueella ei voida järjestää paikkoja purjeveneille.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

08.01.2024

Asia/12

§ 12

Helsingin ja Turun neljäs yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma 2024–2028

HEL 2023-015421 T 11 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anni Sinnemäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Itämerihaaste - Helsingin ja Turun kaupunkien yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma 2024-2028

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Helsingin ja Turun kaupunkien neljännen yhteisen Itämeri-toimenpideohjelman Helsingin kaupungin osalta vuosiksi 2024–2028 ja jatkaa Itämerihaasteen kumppaniverkoston tukemista ja kehittämistä.

Itämeri-toimenpideohjelman 2024–2028 tavoitteet ovat rehevöitymisen hillitseminen, haitallisten aineiden vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden lisääminen, merten kestävän käytön edistäminen, roskaantumisen estäminen sekä yhteistyön ja osallisuuden lisääminen. Kauden teemoja ovat merenkulku ja satamat, maankäyttö, yhteistyö ja verkosto, hulevedet, rehevöityminen, luonnon monimuotoisuus, Itämeri-identiteetti, roskaantuminen ja hankinnat. Teemojen alla on yhteensä 27 toimenpidettä, jotka edistävät yhtä tai useampaa tavoitetta.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että kaupungin toimialat huomioivat toimenpideohjelman ja sen toimenpiteet talousarvion puitteissa.

Esittelijän perustelut

Helsingin ja Turun kaupunkien yhteinen toimenpideohjelma 2024–2028 toteuttaa Helsingin kaupunkistrategiaa 2021–2025, jonka mukaan ”Helsinki vaalii Itämeren ja sen rantoja ja vähentää päästöjä Itämereen”. Itämeri-toimenpideohjelma tukee muiden kaupungin ohjelmien, kuten LUMO-ohjelman, hulevesiohjelman ja Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelman toteutumista. Helsingin merellisen strategian 2030 mukaisesti Helsinki on vetovoimainen ja toimiva merikaupunki, joka vaalii meriluontoaan ja osallistuu aktiivisesti Itämeren suojelutyöhön. Itämeri-toimenpideohjelma 2024–2028 toteuttaa omalta osaltaan myös YK:n kestävä kehityksen tavoitteita 2030 sekä Itämeren suojelukomission toimintaohjelman, EU:n Itämeri-strategian ja Suomen Itämeren alueen strategian tavoitteita.

Taustaa

Helsinki ja Turku käynnistivät Itämerihaaste-verkostoaloitteen vuonna 2007 silloisten kaupunginjohtajien toimesta, koska meri ja sen tila nähtiin jo tuolloin tärkeäksi strategiseksi menestystekijäksi kaupungeillemme. Kolmen Itämeri-toimenpideohjelman ja viidentoista vuoden aikana on toteutettu satoja konkreettisia toimia kaupunkien oman vesistökuormituksen vähentämiseksi ja toimintatapojen kehittämiseksi. Lisäksi Itämerihaasteen 330 verkostokumppania Suomesta ja muista Itämeren maista ovat tehneet satoja tekoja lähivesiensä ja koko Itämeren hyväksi. Useita kansainvälisiä kehittämishankkeita on toteutettu ja perustettu Itämeren suojelun ekonomian lahjoitusprofessori Helsingin yliopistoon sekä asiantuntijoista koostuva Itämeripaneelin.

Itämeren suojelukomission raportin State of the Baltic Sea 2023 mukaan alueellinen yhteistyö tuottaa tuloksia Itämeren suojelussa. Ravinteiden ja haitallisten aineiden kuormitus on vähentynyt, suojelualueiden pinta-ala on kasvanut ja alueellinen meren tilan seuranta on parantunut. Muutokset kohti ekosysteemin parempaa tilaa eivät kuitenkaan tapahdu nopeasti, vaan vanha kuormitus vaikuttaa Itämeren tilaan vielä pitkään. Lisäksi haitallisten aineiden, rehevöitymisen, vieraslajien ja ihmisten merellisen toiminnan aiheuttama kuormitus on edelleen kestävämmällä tasolla. Etenkin luonnon monimuotoisuuden tila on hälyttävä. Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät yhä voimakkaammin Itämeren ekosysteemissä. Itämeren suojelukomission mukaan ainoa tehokas keino Itämeren tilan parantamiseksi on kuormituksen vähentäminen kestäväälle tasolle. Muutos vaatii koordinoitua ja innovatiivista toimintaa, joka ottaa huomioon kuormituksen eri lähteet.

Helsingin ja Turun kaupunkien Itämeri-toimenpideohjelma 2019–2023

Itämerihaasteen visiona on puhdas, tuottava ja yhteinen Itämeri. Helsingin ja Turun kaupungit voivat omassa toiminnassaan vaikuttaa monialaisesti meren tilaan ja kestävämmän tulevaisuuden rakenteiden muodostamista. Kaupunkien omien toimien lisäksi uusia toimijoita haastetaan edelleen mukaan yhteistyöhön ja nykyisiä Itämerihaasteen verkostokumppaneita kannustetaan uudistamaan omat toimenpideohjelmansa ja sitoutumaan uusiin toimiin Itämeren hyväksi. Yhteisellä aloitteellaan ja neljännen toimenpideohjelman myötä Helsingin ja Turun kaupungit ovat edelleen Itämeri-työn aktiivisia suunnannäyttäjiä ja merkittäviä toimijoita Itämeren alueella.

Toimenpideohjelman 2024–2028 tavoitteet

Rehevöitymisen hillitseminen

Tavoitteena on vähentää kaupungeista ja niiden valuma-alueilta eri lähteistä sisävesistöihin ja Itämereen tulevaa kiintoaineen ja rehevöittävien ravinteiden, fosforin ja typen, kuormitusta. Lisäksi tehostetaan ravinteiden hyötykäyttöä ja kierrätystä kaupungin prosesseissa sekä edistään ravinnekiertotaloutta. Toimenpiteissä vahvistetaan tiedonkulkua sekä valuma-alueen muiden kuntien kanssa, että kaupunkien sisällä, jotta vesiensuojelutoimet saadaan osaksi koko kaupunkiorganisaatiota suunnittelusta toteutukseen asti. Toimenpiteiden kustannustehokkaan kohdistamisen tehostamiseksi kehitetään vesialueiden vedenlaadun mittausta ja seurantaa.

Haitallisten aineiden vähentäminen

Itämereen päätyy haitallisia aineita esimerkiksi teollisuudesta, pelloilta ja kotitalouksien jätevesien mukana. Hulevesien mukana haitalliset aineet päätyvät esimerkiksi kaduilta suoraan vesistöihin. Eniten ongelmia tällä hetkellä aiheuttavat elohopea, lääkeaineet, palonestoaineet ja öljyt. Tavoitteena on vähentää ja ehkäistä valuma-alueitasoisesti haitallisten aineiden pääsyä maahan, veteen ja ilmaan. Kaupungin rantojen ja saariston suunnittelussa huomioidaan merellisten toimijoiden ympäristövaikutukset ja kaupungin hankintoihin tuodaan vesivastuullisuuskriteerit. Otetaan käyttöön uusia hyväksi havaittuja tapoja käsitellä hulevesiä myös jo rakennetuilla alueilla, sekä tuodaan hulevesien vaikutus haitallisten aineiden kuljettajana näkyvämmäksi myös kaupunkilaisille. Veneilyyn liittyen huomioidaan erityisesti pienvenesatamat ja käymäläjätevesien asianmukainen käsittely.

Luonnon monimuotoisuuden lisääminen

Tavoitteena on parantaa ja lisätä kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Ekologisesti merkittävät alueet tunnistetaan ja suojellaan valuma-alue huomioiden. Kohteet tuodaan osaksi kaupungin maankäytön suunnitte-

lua. Ekologisesti herkkien kohteiden lajistoseurannassa ja luontoselvityksissä hyödynnetään uusia ja hyväksi havaittuja tiedonkeruumenetelmiä ja toteutetaan ennallistamishankkeita luonnonympäristöihin. Lisäksi selvitetään vedenalaisen melun määrää ja tehdään suunnitelma melun vähentämiseksi. Vieraslajityön tueksi toteutetaan viestinnällisiä kampanjoita.

Merten kestäväen käytön edistäminen

Merten kestäväällä käytöllä tarkoitetaan merenkulkuun ja siihen liittyvien toimintojen, sekä muiden vesistöissä ja veden alla tapahtuvien toimintojen kestävyyttä. Tavoitteena on, että meren käyttö ei huononna sen tilaa ja kaikenlainen saastuttaminen ja muu kuormitus olisi mahdollisimman pientä. Meren kestäväen käyttöön liittyy esimerkiksi liikenteen, virkistyskäytön ja muiden elinkeinojen harjoittamisen ympäristöystävällisyyden parantaminen. Lisäksi tavoitteena on täydentää tietoa vedenalaisesta luonnosta kaupunkien merialueilla ja toteuttaa monikäytön periaatetta, jossa suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito ottavat huomioon samoille alueille kohdistuvia erilaisia toimintoja sekä ympäristön ja ihmispaineiden muutoksia. Tällöin kyetään sovittamaan yhteen esimerkiksi matkailua, virkistyskäyttöä, ennallistamista ja luonnon monimuotoisuuden suojelua kaupunkien merialueella ja saaristossa sekä ennaltaehkäisemään ristiriitoja käyttömuotojen välillä. Suunnitelmallisessa vesialueiden käytön kehittämisessä huomioidaan omistajuuden ja yhteisöllisyyden parantaminen vesialueiden hoidossa sekä merialue-suunnittelu.

Roskaantumisen estäminen

Tavoitteena on ehkäistä meriin päätyvää roskaa sekä viestinnällisin että konkreettisin keinoin. Konkreettiset toimet liittyvät jo hulevesiin päätyneiden roskien poistoon paremmalla hulevesien hallinnalla. Viestinnälliset toimet ovat sekä kaupunkiorganisaation sisäistä tiedonkulun parantamista, että kaupunkilaisille kohdistettua tiedon ja osallisuuden kehittämistä.

Yhteistyön ja osallisuuden lisääminen

Itämeren hyvän tilan saavuttaminen edellyttää yhteistyötä kaikkien meren valuma-alueella toimivien kesken. Valuma-alueen laajuus ja geopoliittinen tilanne aiheuttavat haasteita yhteistyölle, mutta yksittäisten toimien vaikutus ei ole riittävä vakavien ympäristöongelmien ratkaisemiseksi. Tavoitteena on lisätä yhteistyötä ja tietoa kaupunkiorganisaation sisällä ja tuoda Itämeriasiat osaksi kaupungin normaalia toimintaa eri hallinnonaloilla. Kansainvälinen ja muiden sidosryhmien kanssa lisättävän yhteistyön tarkoituksena on tuoda yhteisen Itämeren haasteet yhdessä ratkaistaviksi ja näin ollen saada haasteita ratkaistua lisäksi kus-

tannustehokkaasti. Asukkaiden tietoisuus ja osallisuus Itämeren suoje-
lussa on tärkeää, sillä kaupunkilaisten merkitykselliset kokemukset ja
syy-seuraussuhteiden parempi hahmottaminen kasvattavat arvostusta
merta kohtaan. Osallisuutta vahvennetaan parantamalla asukkaille
kohdennettuja palveluita ja tiedotusta sekä tuomalla näkyväksi meren
vaikutuksia ja meidän vaikutusiamme mereen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Itämerihaaste - Helsingin ja Turun kaupunkien yhteinen Itämeri-
toimenpideohjelma 2024-2028

Oheismateriaali

1 Itämerihaasteen toimenpidekausi 2019-2023 (002) (002)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Toimialat

08.01.2024

Asia/13

§ 13

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.12.2023 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.12.2023 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite kohtuuhintaisten asuntojen lisäämisestä hyväosaisilla alueilla
- valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidettavien oikeudesta saada rokotukset kotona

Kaupunkiympäristölautakunta

- valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Itäkeskuksen Asiakkaankadun sil-
lan portaiden muuttamisesta
- valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite villien taksien toiminnan
säätelämisestä

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta
heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.12.2023 jätettiin neljä aloitetta.
Kokouksessa jätetyt aloitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

08.01.2024

Asia/13

Kaupunginhallitus jakaa aloitteet vastattavaksi hallintosäännön 30 luvun 11 ja 12 §:issä määrätyin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 14

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikoilla 51, 52 ja 1.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto

- elinkeinojaosto

18.12.2023

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

19.12.2023

- ympäristö- ja lupajaosto

20.12.2023

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

19.12.2023

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

19.12.2023

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

19.12.2023

- liikenneliikelaitos

19.12.2023

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

19.12.2023

pormestari

08.01.2024

Asia/14

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

18.12.2023

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.01.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ja 14 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

08.01.2024

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Daniel Sazonov

Paavo Arhinmäki

Minna Lindgren

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 17.01.2024.